

Naročnina mesečno 25 Din, za izuzetno 40 Din -- nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za izuzetno 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate: Sarajevo št. 7563 Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Potrebe nove gospodarske politike

Zaradi zmanjšanja državnih dohodkov so morale skoro vse države na svetu v večji ali manjši meri zmanjšati svoje izdatke. Predvsem so se skrenile investicije, katerim so sledili tudi drugi materialni izdatki. Ker pa je še cela vrsta izdatkov, pri katerih iz najrazličnejših razlogov ni bilo misliti na skrajšanje, so prišli počasi na vrsto osebni izdatki. Finančni ministri se upravičeno boje poseči po redukciji državnega osebja, ker bi bil ta prihranek čisto navidezen, saj bi bila država obremenjena z novo trumo brezposelnih. Zaradi tega tudi pri nas niso našli druge poti ko znižanje plač, ki je že tretje v dobi zadnjih 5 let.

Toda izkušnja v teh letih je pokazala, da to napredujoče zniževanje ni imelo nobenega resničnega učinka ter gospodarske stiske ni omililo, ampak jo še poostriilo. Politika takega zniževanja ni vpoštevata, kdaj in kakšen bo konec take procedure. Nismo namreč pomislili, da bo reduciranje plač, ki ni spremljano od nobene načrtne gospodarske reforme v celotnem obsegu, nujno privelo do zmanjšanja kupne moči našega inteligentnega sloja, ki predstavlja veliko število. To bodo že v kratkem čutili vsi stanovi, v kolikor že ne čutijo, predvsem trgovci, obrtniki in kmeti, ki je najštevilnejši stan v naši državi. Najvažnejši odjemalci in uživalec kmetijskih proizvodov je pri nas meščan, katerega velik del tvorijo uradniki. Če pomislimo, da bi samo radi zadnje redukcije, ako bi se ne popravila, v našo banovino prišlo zdaj 50–60 milijonov Din menj denarja, katere je naš uradnik trošil za svoje življenje, potem mora vsak uvideti, kako bi bilo hudo prizadeto naše narodno gospodarstvo in te škode bi nosil znaten del naš kmet, ki je itak že na vseh koncih in krajih udarjen. Kot posledica te finančne politike ne bi nastopilo nič drugega ko to, da bo meščanski stan zopet pritiskal na kmeta, da bo moral še bolj po ceni oddajati svoje pridelke, da bo odslej vsaj prodajal toliko, kolikor je doslej. Namesto da bi se dvigale, se bodo cene kmetijskih proizvodov zopet zniževale. Treba pa je voditi gospodarsko politiko, ki bi povečevala kupno moč prebivalstva in poskrbela za pravično razdelitev narodnega dohodka, do čim se premoženje naroda zdaj kopiči v rokah posameznikov, ki jih nobena kriza ne prizadene in so oproščeni vseh žrtv, katere mora slejkoprej po veliki večini nositi tisti, ki je itak preobremenjen. Ako bi naša finančna politika vpoštevata to, bi nam ne bilo treba segati po znižanju plač, kateremu ni videti konca, ako ne bomo segli po prav temeljitih reformah našega državnega gospodarstva in financ.

Sicer pa so tudi druge države imele dovolj slabih izkušenj z deflacijsko politiko, kar je politika zniževanja plač, cen itd. Pogledjmo samo Nemčijo, ko je po velikih žrtvah moralo nastopiti pomirjenje in se je nehala izvajati ostra deflacijska politika, za katero je vsakdo vedel, da bi se morala še bolj poostriiti z nadaljnjim razvojem dogodkov v gospodarstvu. Tudi znižanje plač v drugih državah ni prineslo zaželenega učinka. Kajti deflacijska politika ima v sebi to, da je treba zniževanje, komaj pozabljeno, zopet začeti na novo, ko se komaj nekoliko zacelijo prve rane in se je gospodarstvo preusmerilo na novi nivo cen in dohodkov, ko pa cene padajo še dalje in se pokaže zopet ponovna potreba novega zmanjšanja cen in dohodkov. V nedogled pa tudi ni mogoče iti in zniževanja mora biti konec, ako naj gospodarstvo ne pade na ničlo.

Zadnje čase se pri nas govori mnogo o nujno potrebni zakonitosti minimalnih mezd. Toda po tej poti ne bo mogoče iti, če gotovo eden najvažnejših poslodajalcev, država, plače svojim uslužbencem progresivno znižuje, kar ima za naravno posledico, da zaženjajo padati tudi plače zasebnemu nameščencu in delavcu. Zato je treba presojati znižanje plač državnega uradništva s splošnega socialnega vidika vsega naroda, ne pa samo z vidika, kako napolniti državno blagajno. To je uvidel tudi Roosevelt, ki je začel novo gospodarsko politiko.

Vse to nam narekuje, da ne gremo več naprej po dosedanjih poti deflacijske politike, ampak da poiščemo novih poti, ki naj prinesejo oživiljen našemu gospodarstvu in nam pomagajo navzgor. Kajti danes se obnavlja gospodarstvo v celi vrsti držav in vedno bolj se množe znaki, da se izboljšuje položaj gospodarstva (v kolikor ne bi politični oblaki nad Afriko in Evropo prinesli novih momentov). Vse države pa, v katerih se nahaja gospodarstvo na poti navzgor, so opustile deflacijsko politiko in celo države zlatega bloka, ki morajo z vsemi sredstvi braniti svojo valuto, polagoma uvidevajo, da je deflacijska politika prinesla večinoma samo neuspehe. Zato pa tudi v teh državah dobivajo vedno bolj moč oni, ki se zavzemajo za tako politiko, ki bo omilila slabe posledice deflacije, pa seveda tudi ne bo vodila v inflacijo, katere, saj kolikor smo jo spoznali v Evropi, ne maramo več. S tem bodi povedano, da je med deflacijsko politiko, ki nalaga toliko žrtve važnim stanovom, in pa inflacijo, ki bi uničila dragocene sestavine našega narodnega premoženja in pahnila v bedo največji del prebivalstva, še srednja pot, po kateri je treba hoditi, seveda pa jo preje s skrbnim iskanjem in resnim prizadevanjem s pomočjo vseh gospodarskih činiteljev tudi najti.

Beda širokih slojev prebivalstva, ki dan za dnem narašča, kakor nas uči vsakdanja izkušnja, se mora enkrat zajeziti. Zato ni danes važnejšega vprašanja v državi, ko začeti tudi pri nas s new deal — novo gospodarsko politiko, z neizprosno energijo, z vsemi strokovnimi sposobnostmi in v najtesnejši zvezi z ljudstvom. Ker se vlada g. Stojadinovića opira na ljudstvo in je že pokazala

Italijansko-abetesinska vojna

Krvava noč na fronti pri Adui

Angleška poročila o italijanski ofenzivi in o srditih napadih Ras Seyuma na Aduo — Tudi v Ogadenu se razvijajo nova ofenzivna gibanja

London, 11. oktobra. Agencija Avala poroča: »Morning Post« poroča iz Addis Abebe: V Addis Abebi se nihče ne razburja zaradi padca Aduo. Vrhovno abesinsko poveljstvo pričakuje sedaj, da bodo Italijani pričeli prodirati iz Aduo in Adigrata dalje proti jugu. Splošno pa prevladuje misljenje, da bodo Italijani v gorah južno severne fronte ustavljeni.

Sestavljen je podoben načrt za veliko protiofenzivo, ki se ima pričeti ob novem italijanskem prodiranju. Vojska Rasa Sejuma je imela malo izgub in italijanske vesti o tem niso točne. Tudi prebivalstvo v Addis Abebi je ugodno sprejelo vesti s severne fronte in ljudje se celo čudijo, kako da so Italijani rabili cele štiri dni za zavojevanje Aduo.

V prestolnici je še vedno mnogo vojske. Na nekaterih krajih v okolici so izkopali jame za protiletalsko artilerijo. Ljudje se čudijo, kako morejo Italijani trditi, da je bilo ubitih 6000 Abesincev okrog Aduo in Adigrata, ko je štela vsa vojska okoli obeh krajev le malo več mož. 50 km od severne meje so koncentrirane redne čete abesinske vojske, sestavljene iz najboljših borcev, ki odlično poznajo teren.

Abesinci v Eritreji

Znano je, da je večji del italijanske vojske še vedno koncentriran za mejo v Eritreji. Pri na-

predovanju pa so naleteli na hude težave. Očividno jih med potjo zadržujejo oddelki Abesincev, ki so vpadli v Eritrejo in sedaj napadajo posamezne italijanske oddelke ter jim skušajo sproti uničevati ceste in telegrafске napeljave, ki jih gradi italijansko delavstvo. Ker s temi četami ni nikake zveze, je težko ugotoviti, kje se sedaj nahajajo. Pravijo, da so zavzele Addis Addis južno Asmaro. Verjetno je, da bodo še druge abesinske čete proračile reko Mareb in napadle Adi Ugri.

O situaciji na severni fronti sodojo abesinski vojaški krogi tako-le: Zaradi velikega odpora Rasa Sejuma so Italijani izgubili štiri dni. Abesinska severna vojska se je sedaj zbrala in se bo odločno postavila v bran nadaljnjemu prodiranju italijanske vojske. V zaledju italijanske fronte vzemirajo Italijane abesinski četniški oddelki. Čim se Italijani premaknejo v planinske kraje južno Aduo in Adigrata, bodo imeli Abesinci ogromno strateško premoč v gorskih tesnih pokrajinah Enderti, Tembi in Seniji. Italijani pred vsem ne bodo mogli prodirati s tanki in bodo morali pustiti za seboj ves tren.

Ko je cesar čul, da so abesinske čete, po nalogu Rasa Sejuma proti volji abesinske vlade za nekaj ur zavzele Adigrat, ni bil zadovoljen, ker želi, da Abesinci ohranijo in utrdijo svoje defenzivne pozicije.

Abesinci zavzeli Abis pri Adui?

Italijani so začeli prodirati od Adigrata proti Makali

London, 11. oktobra. Agencija Avala poroča: »Times« poroča iz Addis Abebe: Po padcu Aduo se je italijanska ofenziva obrnila proti zapadu. Fronta je sedaj sredi med Aduo in Adigratom izbočena. Abesinci so mnenja, da se bodo Italijani na tej fronti utrili, preden prične nadalje prodirati proti jugozapadu in jugovzhodu. Guverner pokrajine Amhara je postavil svoje sile okrog Gondara in Debra Tabora. Levo krilo sega do pokrajine Volkait. Desno krilo pa se prodirlo preko reke Takaze in hiti na pomoč ras Sejumu. Ital. vojska šteje preko 100.000 ljudi. Ras Sejum bo lahko zadrževal srednjo kolono, ki razpolaga s 35.000 ljudi. Na prve resne zapreke bodo Italijani pri nadaljnjem prodiranju proti jugu naleteli pri Makali, kjer je zbrano mnogo abesinskih vojakov.

V Addis Abebi se med tem pripravljajo 15.000 vojakov pod poveljstvom deliazmača Bajena na odhod na fronto. Med tem naglo gradijo ceste v smeri proti Desu. Po okolici rekvirirajo osle in mule, s hribov pa prihajajo v Addis Abebo dan za dnem nove čete.

Oddelki generala Santinija prodirajo iz Endaganusa proti Makalam, kjer se nahajajo čete rasa Selasija Hukse, ki dozdaj še niso posegle v borbe. Trde, da to ravnanje rasa Hukse ni brez političnega ozadja. Ras Huksa živi v sovraštvo z rasom Sejumom, ki se je dozdaj ogorčeno upiral Italijanom.

Oddelki generala Maravigne so zavzeli vrhove in doline okrog Aduo. V prvih vrstah na tem odseku fronte so domače enote iz italijanskih kolonij pod poveljstvom generala Biruolija. Na vsej fronti so manjše praske med stražami. Iz obmejnih krajev Eritreje poročajo o vpadih sosednjih bojaželjnih plemen. Te napade odbijajo italijanske kolonijalne čete.

Krvava noč...

Abesinci prodrli pri Adui

Reuter poroča: Po poročilih, ki so prispela semkaj, je ras Kasa dal rasu Sejumu povelje, naj združi svoje čete s četami rasa Buruja in da skupaj ustavi prodiranje italijanskih čet proti Gondarju.

Reuter poroča iz Addis Abebe: V tukajšnjih krogih trde, da je ras Sejum snoči ob 20.20 prešel z ojačenjo v protinapad na Abis (pri Adui). Abesincem se je posrečilo mesto obkoliti in ga zavzeti. Pri tem so pobili okoli 2500 Italijanov, ki so mesto branili. Abesinci so zaplenili tudi mnogo vojnega plena, več tisoč pušk, mnogo strojne in precej gorskih topov ter streliva. Tudi Abesinci so v teh bojih imeli velike izgube. Pričakovati je naglega italijanskega protinapada.

London, 11. oktobra. Agencija Avala poroča: Reuter poroča iz Addis Abebe: O abesinskem napadu pri Adui poročajo tele podrobnosti:

Abesinci so s svojim napadom popolnoma presenetili italijansko garnizijo. Njihove čete so porabile temo in se jim je posrečilo neopaženo priplaziti se do prvih italijanskih bojnih črt. Tu je nastal strahovit boj na nož brez prizanašanja. Abesinci so se čutili močnejši zaradi številne pre-

moči, pogum jim je pa dajal tudi spomin na zmago pri Adui leta 1896. Njihove čete so se borile z levim pogumom z bodali v rokah.

Pričakovati je, da bodo Italijani takoj prešli v protinapad, čeprav mislijo, da se bosta obe vojski zaradi strahovitosti in krvavega boja, trajajočega vso noč, skušali nekoliko opomoči in odpočiti.

Razširili so se glasovi, da se nahaja ras Sejum popolnoma odrezan od svoje glavne armade, sestoječe iz 100.000 vojakov, ki so zbrani v dolini Marijamsusua.

Italijansko letalstvo poroča o zbiranju abesinskih čet severno zapadno od Aksuma. Na tem odseku se je razvijala bitka med italijanskimi prvimi četami in Abesinci. Čeprav so se Abesinci trdovalno upirali, vendarle niso mogli držati te postojanke, ki je važna strateška točka.

Sunek proti Harrarju

Plinske bombe v Ogadenu

Nemška poročila:

„Italijani zaupajo samo v zmago svojega orožja“

München, 12. oktobra. TG. Posebni dopisnik »Völkischer Beobachterja« na italijanski fronti javlja iz Asmare, ki je glavno središče italijanske vojske na severni abesinski fronti, da se v Asmari zavedajo, da pripravljajo Egipet morda težke komplikacije za bodočnost. Toda navzile temu je italijansko vodstvo zadovoljno in se utrjuje v stratežnem trikotju, ki ga sestavljajo Asmara v Eritreji ter Aduo—Aksum—Adigrat v Abesiniji. Južno od te črte prenehajo vse redne ceste in se spreminjajo v stezice, ki so dostopne samo za posamezne večje pešce in planinsko tovorno šivino. Na tej točki se začneja torej šele prava kolonijalna vojna. Vojaške operacije so v veliki meri, če ne popolnoma odvisne od tega, kako bo mogoče pripraviti ceste, kako bo mogoče preskrbeti vojske z vodo in dovažati za njimi živež in municijo. Vsako prenaprjeno prodiranje bi bilo brezpredmetno, kajti vsak zavojevan meter zemlje je treba zavarovati, tako v pogledu potov, kakor v pogledu vode.

Na tem oddelku fronte operirajo trije armadni zbori. Prvega tvorijo redne čete, drugega lašistični miličniki, tretjega domačini pod poveljstvom italijanskih častnikov. Posebno važen postaja sedaj armadni zbor domačinov, ki so veliko bolj gibljivi in jim je treba mnogo manj vode in živeža ter so v tem težkem terenu mnogo bolj vztrajni. Občudovanja vredno je gradbeno delo, ki ga opravljajo italijanski delavci.

Severna fronta se nahaja pred tigriskim visokorjem, kjer se v gotskih soteskah in skalnatih strminah pred zvezajočimi prepadi v strašni sončni vročini neprestano razpieta gverilska vojna (posamezni, nepričakovani napadi, sedaj tu, sedaj tam, ponoči, po dnevu...)

Ras Seyum, abesinski poveljnik na tej fronti, je svojo armado potegnil nazaj na črto Makale—Abbi Addi—reka Takaze, kjer se nahaja redna voj-

Italijanska poročila:

„Sorazmeren mir na fronti“

Rima, 11. oktobra. b. Izšel je 17. uradni komunikacije ministrstva za propagando o operacijah na bojiščih v vzhodni Afriki, ki pravi:

»Včeraj 10. oktobra se je nadaljevala akcija za ureditev baz v vsem ozadju. Na ureditvi se dela s polno paro in ceste delajo tam, kjer jih še nikoli ni bilo. Vojski domačini še vedno čistijo prostor pred seboj in prihajajo z abesinskimi predstražami v manjše borbe. Včeraj se je javil pred našimi položaji en poglavar tigriške pokrajine z nekaj tisoč vojščakov ter izrazil željo, da preide na italijansko stran. Ta poglavar se je javil pred bojno črto, ki ji poveljuje general Santini. Malo za njim se je javil na drugem sektorju še en poglavar, ki je tudi izrazil željo, da se izroči Italijanom. To je dokaz, da tigriška plemena, ki so bila pred kratkim priključena abesinskemu cesarju, ne želijo ostati v sestavi te države, ampak se hočejo pokoravati Italijanom, ker so jim v spominu še vsa dobra dela, ki so jih Italijani pred 40 leti storili zanje. Vse vesti o hudih izgubah italijanske vojske ob času prvih ofenziv so lažnjive in brez podlage. V štiridnevih akcijah italijanskih čet je bilo vsega mrtvih 25 domačinov in 5 Italijanov. Ranjenih je bilo 60 vojakov, od tega 50 domačinov, 10 Italijanov, 33 domačinov pa je izginilo. Vse ostale vesti o izgubah na italijanski fronti so navadna laž. V štiridnevih operacijah pa so Italijani zajeli 1 top, 1 strojnico, 133 pušk ter 30 zabojev municije.

Angleške priprave v Egiptu

Kairo, 11. oktobra. b. Snoči je v Aleksandrijo prispel vrhovni poveljnik angleškega letalskega brodogradnje sir Robert Brock, ki bo ostal v Egiptu, dokler bodo trajali vojni zapletljaji med Abesinijo in Italijo. Pripeljal se je z angleško linijsko ladjo »Queen Elisabeth« in je že imel par konferenc z višjimi častniki angleške armade, ki so v Aleksandriji, enako pa se je sestal z vrhovnim poveljnikom britanskega sredozemskega brodogradnje, admiralom Doodleyem. Danes dopoldne je bil velik vojaški mimohod angleških in egiptskih čet, na katerem so sodelovali tudi oddelki mornarjev s 50 angleških ladij, ki so zasidrane v aleksandrijskih lukah. Vojaške parade se je udeležil tudi egiptski ministrski predsednik, egiptski vojni minister ter vrhovni poveljnik angleških čet. Istodnevno pa je nad njimi krožilo močno letalsko brodogradnje.

ska. Prej pa se je še junaško branil na Mont Fermoni, 5 km južno od Aduo.

6 mesecev do Addis Abebe

Strokovnjaki in vojaški izvedenci računajo, da bi pri takšnem terenu in pri takšnem odporu ne bilo mogoče priti v Addis Abebo pred 6 mesecev. Za popolno pomiritev vse Abesinije bi bilo pa potrebno najmanj 3 leta doslednega vojaškega prodiranja na način, kot ga izvaja sedaj italijanski generalni štab.

Italijanski vojaški izvedenci tudi ne podcenjujejo delovanja tistih oddelkov abesinske vojske, ki so vdrlj v Eritrejo pod vodstvom Ras Ahenna. Italijanski armadi poveljuje tam general de Bono. Abesinci bi očitno radi prerezali pot iz Asmare v Aduo in tako odrezali italijansko vojsko od zaledja, toda tam jih že čaka armada miličnikov, ki so te dni prišli v stik z abesinskimi četniki ter upajo, da jih bodo v prihodnjih dneh premagali.

Addis Abeba, 11. okt. SE. Poročevalec »United Pressa« javlja, da je bil sprejet od Ras Nasibua, poveljnika abesinske armade v Ogadenu. Ras Nasibu je povedal poročevalcu, da pričakuje vsak dan italijanske ofenzive. Okrog 50.000 Italijanov namerava izvesti sunek proti Harrarju. Ras Nasibu je omenil, da Italijani mečejo bombe s strupenimi plini. Poveljnik abesinske posadke v Gorrabei v Ogadenu je namreč brezlično javil vrhovnemu poveljstvu, da so začeli Italijani vporabljati strupene pline. Pri tem se je zgodilo, da ne mečejo iz letal na abesinske čete samo bomb s strupenimi plini, marveč tudi neke druge kemične sestavine, ki povzročajo strašna pustošenja. Veliko abesinskih vojakov je oslepeo, drugim so zgoreli deli telesa. Vsak dan vržejo Italijani okrog 400 do 500 takšnih bomb na abesinske čete.

Ras Nasibu je pristavil, da bo divizija generala Grazianija napadla najprej kraj Gorrabei, od koder bo prodrli do Diredaue in do Harrarja in prerezati železnico, ki pelje iz Addis Abebe v Džibuti. Ras Nasibu ima svoj glavni štab v mali leseni kolibi, kjer se nahaja nekaj častnikov, ki študirajo zemljevide. Zunaj pa neprestano korakajo mimo abesinske pehotne kolone, ki grede na fronto.

Japonska municija v Harar

Pariz, 11. okt. b. Poročevalec francoskih listov pošilja vesti, da so v Harar prispеле velike karavane z zaboji municije ter raznim orožjem. Te pošiljke so prispеле iz britanskega afriškega ozemlja. Trdi se, da je vse orožje in vsa municija izkrcana v lukah Berbere in Zeile, kjer je zasidranih mnogo britanskih in japonskih ladij. Pričakuje se, da bo istim potom prišlo v najkrajšem času v Abesinijo ogromno število topov in strojne, tako, da se Abesincem ne bo treba nič več boriti s samimi puškami proti sijajno oboroženi italijanski armadi.

Angleži zasedli otok Sajk Sejd

Rim, 11. okt. Anglija je zasedla otok Sajk Sajd na jugu arabskega polotoka, ki z višine 200 m obvlada ožino Bah el Mandeb. Otok ima

tudi odločno voljo za reformo državnega življenja na vseh poljih, zato ne smeo dvomiti o tem, da bo začela tudi z novo gospodarsko politiko in likvidirala nesrečno, brezglavo in breznačrtno gospodarsko politiko prejšnjih režimov.

1500 kvadratnih kilometrov površine z jako dobrim pristaniščem Turda. To pristanišče bodo Angleži s kanalom, dolgim 1500 metrov, zvezali z jezerom sedaj otoka, tako da bodo ladje lahko iz Rdečega morja odpule v Adenski zaliv, ne da bi jim bilo treba pasirati babelmandebske ožine. Ta otok dozdaj ni pripadal nikomur, ker ga Francozi niso hoteli zasesti zaradi velikih stroškov za adaptacijo v svrhu stratežnih ciljev. Zdaj so pa Angleži izkrcali na njem vojaštvo, ki je dvignilo britansko zastavo.

Francosko poročilo:

„Vojska se še ni začela...“

Pariz, 11. oktobra. AA. Današnji »Matin« prinaša članek iz Rima, v katerem pravi, da se v pristojnih krogih popolnoma zavedajo težkosti, ki nastajajo za italijanske čete v vzhodni Afriki. Vlada si je popolnoma v svesti resnosti nalog, ki jih ima izvršiti general de Bono s svojim generalnim štabom. Dopisnik poudarja kot zelo pomembne in iskrene besede ministra za tisk in propagando Alfieri, ki je včeraj rekel, da se vojna prav za prav še ni začela in da zato nihče ne sme izvajati krivih sklepov iz tega, da doslej še ni bilo večjih dogodkov na bojišču. Prave velike bitke, je rekel minister Alfieri, nas še čakajo.

Četnik Ras Ahennu

Frankfurt, 11. okt. Se. «Frankfurter Zeitung» objavlja poročilo svojega posebnega poročevalca z abesinskih bojišč. Poročevalec se bavi s skupino abesinske armade, ki je vdrla za hrbet italijanskim četam, ki stojijo pri Adui in Adigratu na severni abesinski meji. Poročevalec trdi, da te abesinske smrtne legije ne vodi Ras Seyum, kot je bilo sprva razširjeno, marveč slovit četnik Ras Ahennu, ki spada med najbolj drzne vojskovodje v Abesiniji in načeluje amharski armadi. Amharska je pokrajina, ki pokriva vso severno abesinsko cesarstvo in kjer prebiva »gospodski«, to je vladajoči del abesinskih plemen. Ras Ahennu je zbral v tej pokrajini elitne četnike in jih postavil takoj na severno mejo, s svojim levim krilom pa je takoj vdrl v italijansko kolonijo Eritrejo, kjer so ga amharski prebivalci, ki živijo tudi v tem delu Eritreje, z velikim veseljem sprejeli. Prišlo je do neke vrste ustaj, ki je začela ogrožati delovanje italijanske armade pri Adui in ki ima za cilj, da italijansko armado, ki je prišla do Adue, odreže od italijanskega izhodišča, ki se nahaja v Adi Ugri in Adi Guali.

Poročevalec pripoveduje tudi, da so bili Italijani, ki so mislili, da bo pohod do Adue brez vsakih težav, silno presenečeni, ko so našli na tako ardit odpor in na tako močno organizirano abesinsko vojsko, ki se je utaborila po vseh grebenih gora ob cestah, kjer hočejo Italijani prodirati. — Poročevalec pravi, da je v sedanjem trenutku za Abesince čisto postranskega pomena, v katerih rokah se nahajata Adua in Adigrat, ko gre Abesincem za to, da dobijo

Če se posreči pohod Ras Ahennu, potem se bo položaj na vseh frontah takoj bliskovito spremenil. Ras Ahennuov pohod pa škoduje tudi mirovnemu razpoloženju prebivalstva v Eritreji sami, ker se je domačinov-erincev začel polastiti nemir in so začeli slediti Ras Ahennuovim pozivom. Italijani so hoteli istočasno zasedati vsa tri mesta, Adigrat, Adua in Aksum. Dejstvo je, da v Aksum niso mogli, se da razlagati samo tako, da jim dela za hrbitom Ras Ahennuova četniška skupina težave.

Abesinci še zaupajo v posredovanje Zveze narodov

Dopisnik istega lista, ki se nahaja na abesinski strani, pa poroča svojemu listu iz Addis Abebe, da je abesinsko vrhovno vodstvo zelo nezadovoljno z nekaterimi vojaškimi oddelki, ki se ne držijo discipline in proti poveljem nastopajo samovoljno v bojih z italijansko armado.

Ženeva sprejela prve sankcije

Uvoz orožja v Abesinijo dovoljen, uvoz v Italijo prepovedan

Ženeva, 11. okt. e. Zveza narodov je danes izvedla sklepe o sankcijah proti Italiji tako, kakor to zahteva čl. 16 pakta ZN. Dopoldne se je najprej sestal odbor članice ZN, ki je bil včeraj določen za to. Na predlog lorda Edena je bil za predsednika tega odbora izvoljen portugalski delegat de Vasconcelos. Ta odbor je nato izvolil pododbor šestnajstoroč. Seja je bila zelo kratka in je bilo sklenjeno, da se odbor šestnajstoroč sestane ob 16 in izdela sklepe, ki bodo predloženi odboru članice, ki se sestane ob 18.

Kmalu nato se je sestala skupščina ZN na svojo zadnjo sejo. Seja je bila kratka in se je končala ob 13. Govoril je samo albanski delegat, ki je rekel, da je Albanija tako navezana gospodarsko in politično na Italijo, da se ne more priključiti sankcijam, ki jih je sklenila ZN. Za njim je govoril dr. Beneš, ki je rekel, da sicer ne mara polemizirati z baronom Aloisijem, vendar pa mora podati še enkrat komentiran pregled o tem, kako je ZN obravnavala ves spor. Pred njegovim govorom je baron Alois zapustil skupščinsko dvorano, češ, da mora na vlak, ker odpotuje v Rim. Svoje

Abesinci še vedno zaupajo v delo Zveze narodov. Nevarno bi pa postalo, če bi se naenkrat cesarjeva politika Zveze narodov zrušila in bi nastopili notranji upori proti cesarju, ki upa bolj v Ženevo, kakor v zmago svojega orožja. Dopisnik pripoveduje v zvezi s tem, da je bil pri guvernerju Addis Abebe, ki je bil zelo nezadovoljen z vsem, kar se v Ženevi pri Zvezi narodov dogaja. Končno se je ježno zadržal: »Ne morem razumeti, kako v Ženevi še vedno razmišljajo, kdo je napadalec! Ni čudno, če morajo pri Zvezi narodov šele ugotoviti, da je voda mokra in da je sladkor sladak in če potem takšne ugotovitve proglašajo kot velike državniške zmage...«

Abesinska armada

Addis Abeba, 11. oktobra. AA. Tu se doznajajo tele podrobnosti o razdelitvi abesinskih sil:

Ras Seyum in njegova vojska 150.000 mož so se po bojih pred nekaj dnevi utrdili v svojih postojankah v Tigreji, kjer je zavzela deloma mesto tudi vojska rasa Kasa, drugi del te vojske stoji pa v Siprazu okoli Tanskega jezera. Armada rasa Kasa šteje 250.000 mož. Iz Gozama prodirajo čete rasa Imrija proti vzhodu, da pridejo na pomoč prestopalnim vojski. V Desiju se njegove čete pripravljajo, da odbijejo vsak italijanski napad, ki bi prišel iz Asaba.

Tudi centralna vojska 200.000 mož, ki ji poveljuje abesinski vojni minister, prodira prav tako proti Desiju. Vse čete severno od Makdale bodo združene, da branijo severno fronto.

Desno od Makale stoji 40.000 mož pod poveljstvom Demamaka Haileja Selasija, zeta abesinskega cesarja, pripravljeni, da pridejo na pomoč rasi Seyumu. Štiri neodvisne države na jugu od Sakaota pa zapadno od Magdare niso pod kontrolo centralne vlade, vendar so njihove čete pripravljene braniti severno in severno-vzhodno fronto. Severno fronto brani 600.000 abesinskih vojakov.

Drobne vesti z bojišča

Addis Abeba, 11. okt. e. Nemške brzozajvke sporočajo iz Addis Abebe, da je resnična fronta, da je danes 1000 Abesincev na severni fronti z dvema svojima poglavarjema na čelu prešlo na italijansko stran.

Addis Abeba, 11. okt. e. Raz Nasibu sporoča z južne fronte, da so njegove izvidnice ugotovile veliko zbiranje italijanskih čet v okolici mesta Dolo. General de Bono je danes prvič uradno obiskal zasedeno Aduo.

Addis Abeba, 11. okt. e. Dopisnik Reuterja sporoča, da sta danes dve italijanski letali severno od Desije bombardirali abesinske postojanke. Abesinci pa so s puškami sestrelili eno letalo. Oba italijanska pilota sta mrtva.

Addis Abeba, 11. okt. e. Italijanski poslanik de Vine je danes sprejel iz Rima nalog, da naj odide iz Addis Abebe. Italijanski poslanik pa čaka, da mu da abesinska vlada na razpolago poseben vlak.

Addis Abeba, 11. okt. e. Abesinsko vojno ministrstvo objavlja, da se je danes razvila velika bitka okoli Adue. Podrobnosti še manjkajo.

Aleksandrija, 11. okt. e. Tukaj so se danes razvile spontane manifestacije prebivalstva na čast egipčanski vojski. Čete aleksandrijske posadke so izvedle parado skozi mesto. Občinstvo jih je pri tem navdušeno pozdravljalo.

poročilo je dr. Beneš zaključil s željo, da bi se obe vojskujoci se stranki čimprej obrnili na ZN kot ustanovo, ki je poklicana za to, da vpostavi mir. Nato je dr. Beneš zaključil zasedanje skupščine in izjavil, da je to zasedanje samo prekinjeno. Predsedstvo ZN bo zmeraj na razpolago okolščinam, če bodo to tako dozorele, da bo ZN lahko izvršila svojo nalogo.

Odbor šestnajstoroč se je sestal ob 4 popoldne. Seja je bila kratka, ker je bilo besedilo predlogov izdelano že za kulisami. Lord Eden je zaprosil kanadskega delegata, da naj predlaga, da sklene odbor šestnajstoroč sledeče:

1. embargo na uvoz orožja v Abesinijo se dvigne; 2. odbori pa se embargo na uvoz orožja v Italijo.

Ta predlog je bil soglasno sprejet in takoj dostavljen odboru članice ZN, ki se je sestal na sejo ob 18, da sprejme predloge odbora šestnajstoroč. Seja se je končala ob 19. Tudi v tem odboru je bil predlog kanadskega delegata soglasno sprejet.

V Grčiji mir

London, 11. okt. b. Jutranji tisk poroča, da je bivši grški kralj Jurij izjavil, da se za nobeno ceno ne bo vrnil v Grčijo na temelju včerajšnjega oficirskega prevrata. Čakal bo na rezultat narodnega plebiscita in šele tedaj se bo odločil za povratek v Grčijo samo v slučaju, če bo narod v veliki večini glasoval zanj. »Daily Herald« poroča, da so radi tega grški monarhisti sklenili, da pokličejo na grški prestol prince Nikolaja grškega, tasta Kentskega vojvode.

Atene, 11. oktobra. AA. Prestolnica nudi v vsakem pogledu popolnoma normalno sliko. Danes popoldne so se vršile navdušene manifestacije. Velike množice so manifestirale za monarhijo. Nikjer ni prišlo do nobenega incidenta. Tudi ni opaziti, da vlada obsedno stanje. Večina ljudi bi zanj sploh ne vedelo, če bi ne bilo objavljeno v listih. Obsedno stanje je bilo, kakor poudarjajo vladni krogi, proglašeno le zato, da bi lahko oblasti preprečile prehode izpade posameznih listov in v kati zadušile vsak poskus ekstremnih venizelistov in komunistov, da bi izvalili nered.

Bivši ministrski predsednik Kaldaris je dal nekemu inozemskemu novinarju daljšo izjavo ter je med drugim naglasil, da je ljudska stranka pod njegovim vodstvom delovala za monarhijo, ki je najprimernejši režim za Grčijo. To pa še ne pomeni, da ne protestira z vso odločnostjo proti vmešavanju vojske v politiko.

Grškemu kralju Juriju, ki se nahaja v Londonu, so danes brzozajvno sporočili, naj se pripravi za povratek, da bo takoj prišel, ko ga pozove na-

Kralj Jurij poklican nazaj

zaj na prestol grško ljudstvo. V Atenah so začeli delati velike priprave za sprejem kralja Jurija in njegove družine. Danes ob 11 dopoldne se je sestel k seji ministrski svet pod predsedstvom kraljevskega namestnika in predsednika ministrskega sveta generala Kondilisa. Ministrski svet je sprejel tele sklepe:

Važni vladni sklepi

1. Ministrski svet izda dva proglasa, ki sta bila sprejeta na današnji seji, in sicer: a) proglas na ves grški narod in b) proglas na prebivalstvo otoka Krete.

V tem proglasu se sklicuje vlada na splošno znano grško rodoljubje Krečanov in opozarja tamonjše prebivalstvo na skupno borbo z ostalimi Grki za svobodo grškega naroda v sedanji grški Makedoniji in Epiru. Vlada poziva Krečane, naj se pokore sklepom narodne skupščine o ukinutvi republikanskega državnega sestava. Vlada, pravi proglas, računa v prvi vrsti z rodoljubno podporo Krečanov.

2. Ministrski svet je sklenil zamenjati okrožne načelnike v Drami, Halkidiku, Kilkizu, Larisi, Arkadiji, Lakoniji in Ediji.

3. Vlada je sklenila imenovati v vsakem ministrstvu odbor za pripravo novih zakonov, predlogov.

4. Ministri so izmenjali misli o podrobnih pripravih za plebiscit, ki se bo vršil 3. novembra. Seja ministrskega sveta je bila zaključena ob 12.45.

PROCES PROTI MARSEJSKIM ZLOINCEM

Kraljica Marija Paul-Boncourju

Belgrad, 11. oktobra. Nj. Vel. kraljica Marija je poslala Paulu Boncourju pismo takele vsebine: »Znamo so vam razlogi, zaradi katerih sem premagala svojo boleš in prekinila molk, v katerega sem se hotela umakniti, da sem se prijavila kot zasebna tožiteljica pri preiskavi zaradi umora blagopokojnega kralja Aleksandra. Zahvalim se vam, da ste mi pri tem pomagali z vdanostjo, za kar vam bom, moja domovina in jaz, ostali globoko hvaležni.

Res je bila samo privatna tožba zmorna osveštiti z vso lučjo to dejanje mednarodnega terorizma. Danes je stvar razsvetljena po zaslugi preiskav, ki ste jih na mojo zahtevo dosegli pri francoskih preiskovalnih oblastih. Rezultati te težke in dolge preiskave so definitivno dovršeni z odločitvijo vašega državnega sodišča, s katero se pri tožba obtoženih zavrača.

Določeni je datum, ko bodo za svoj zločin odgovarjali človeški pravici. Jaz torej lahko smatram kot končno bolešno nalogo, ki sem jo prevzela.

Imajoč popolno zaupanje v francosko pravosodje, izročam svojo stvar v roke njegovih zastopnikov, ne želeč, da bi en glas, ki bi govoril v mojem imenu, naj bi bila njegova avtoriteta še tolikšna, zbudil le domnevo, da ločim svojo stvar od stvari Francije same.

Zato vas prosim, spoštovani pravozastopnik, da na način, ki se vam bo zdel najboljši, zagotovite izvršitev tega sklepa, pri katerem so bili vaši sveti v skladu z mojimi čustvi.

Belgrad, 6. okt. 1935.

Marija, I. r.

Temu pismu Nj. Vel. kraljice Marije ni potreben nikak poseben komentar. Na jasn način navaja vzvišene motive, ki so Nj. Vel. kraljico napotili, da se je svojočasno prijavila kot zasebna tožiteljica pri preiskavi zaradi atentata na blagopokojnega viteškega kralja Zedinitelja, in zdaj, ko je ta preiskava definitivno končana, da je vodstvo procesa in izreka razsodbe prepustila izključno francoskim pravosodnim organom.

Zaupanje, ki ga Nj. Vel. kraljica Marija s tem svojim dejanjem izkazuje francoskemu pravosodju, deli ves jugoslovanski narod.

Pri zemljoradnikih

Belgrad, 11. oktobra. m. V bivši zemljoradniški stranki, katere šef je Jovan Jovanović, že dalj časa ni vse v redu. Medtem ko se g. Joca Jovanović in večina prvakov bivše zemljoradniške stranke pridružujejo bivši demokratski stranki in delajo na sporazumu z njenim šefom Davidovičem, dr. Dragoljub Jovanović, o katerem pravijo nekateri zemljoradniki, da je pristopil v zemljoradniške vrste samo zato, da bi delal zrago in razrušil stranko ter na njenih razvalinah ustanovil novo, na svojih zborovanjih izjavlja, da je zvest dosedanjemu programu in voditelju Joci Jovanoviću, obenem pa razvija čisto svoj levčarski program in s tem dokazuje, da njegova izjava »zvestobe« ni dosti zaupanja vredna. Istočasno pa Voja Lazić napada Jovana Jovanovića, češ, da je zapustil strankin program ter se druži z demokratii. V krogih bivše zemljoradniške stranke so se razširile v zadnjem času vesti, da se Voja Lazić skuša vrniti v zemljoradniško stranko, ter da je iskal stikov z Drago- ljubom Jovanovićem, kakor tudi z Joco Jovanovićem. Glede teh vesti je danes Voja Lazić izjavil, da ni nikdar izstopil iz zemljoradniške stranke in da zato nima potrebe, da se vrača vanjo, da pa ne odobrava škodljive akcije Jovana Jovanovića, ker akcija združene opozicije nima ničesar skupnega s programom bivše zemljoradniške stranke. Za dr. Dragoljuba Jovanovića pa pravi, da ta ni bil nikdar odkritosrčen pristaš zemljoradniške ideje in stranke, marveč da se je vrnil v stranko z namenom, da je razbije in ustvari svojo. Iz izjave Voje Lazića je razvidno, da hoče skupno s Stajšiem Urošom in prijatelji vztrajati v borbi, da se ustanovi enotna zemljoradniška stranka po vsej državi in da želi to borbo voditi samostojno, brez sodelovanja Dragoljuba Jovanovića, ki je po mnenju Voje Lazića škodljiv, in brez Jovana Jovanovića, za katerega Voja Lazić in prijatelji smatrajo, da je odstopil od programa zemljoradniške stranke.

Konferenca pri Davidoviču

Belgrad, 11. oktobra. m. Danes dopoldne je bila v stanovanju Ljube Davidovića, šefa bivše demokratske stranke, konferenca, katere so se udeležili člani vodstva bivše demokratske stranke, med drugim g. Groh, Vlajić, Dukanac in Čarević. Na tej konferenci so govorili o akciji, katero naj združena opozicija izvede na bodočih konferencah. Prav tako so člani vodstva bivše demokratske stranke razpravljali tudi o uspehu sestanka v Zagrebu.

Zagreška vremenska napoved

Zagreška vremenska napoved. Zmerno toplo z lahkim porastom oblačnosti zlasti v severnih pokrajinah.

Samo blok — ne stranke

O sestanku predstavnikov »Seljačko-demokratske koalicije« (SDK) in srbijanske izvenparlamentarne opozicije na domu dr. V. Mačka je ta dal »Hrvatskemu listu« zelo optimistično izjavo. Dr. Maček je dejal, da so imeli ti razgovori značaj popolne iskrenosti z ene in druge strani. Dodal je, da nima pooblastila, da bi podrobneje govoril o teh pogajanjih. Dejal pa je, da je opozicija prepričana, da je na pravi poti in da ne bo ostala samo pri razgovorih, ki se bodo v kratkem zopet začeli. Mačkova izjava torej kaže, da niso dosedanja pogajanja med združeno opozicijo prinesla nikakih konkretnih rezultatov. Na sestanku srbijanske opozicije v Belgradu sta Božidar Vlahjić in dr. Gavrilović poročala o razgovorih z dr. Mačkom. Po vestih iz Zagreba in Belgrade se bodo v kratkem v Zagrebu nadaljevala pogajanja. Ljubica Davidović in Joca Jovanović se jih osebno ne bosta udeležila. Pač pa bosta po zatrdilu »Obzora« prispela v Zagreb, ko bodo pogajanja zaključena, da javno manifestirata in potrdita sporazum. »Obzor« pripominja, da bosta hrvatska seljačka stranka in bivša samostojna demokratska stranka ohranili svoje strankarske programe, čeprav pride do sporazuma med SDK in srbijansko opozicijo. Lahko pride torej samo do nekakega izvenparlamentarnega opozicijskega bloka, ali za- jednice ali koalicije, toda nič več. Po mnenju »Obzora« ni ime te koalicije važno. Iz vsega tega se vidi, da zagreška opozicija vztraja na stališču, naj se ne osnuje skupna opozicijska stranka, ampak naj bivše stranke ohranijo svojo samostojnost. Radi pomanjkanja skupnega programa so postojanke opozicije toliko bolj oslabiljene.

Belgrad, 11. okt. m. Predsednik jugoslovanskega kluba narodnih poslancev Bogoljub Jevtić je postal poslanec, za katere smatra, da so mu še ostali zvesti, sledeč poziv: »Gospod poslanec! Predsednik jugoslovanskega kluba narodnih poslancev poziva, da se obvezno udeležite polnomočne seje kluba, ki bo v Belgradu 18. oktobra ob 5. popoldne v narodni skupščini.«

Belgrad, 11. okt. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premeščena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Belgrad, 11. oktobra. m. Premišljena sta: ne okrajno sodišče v Ubu šenk Ivan, doslej sodnik v Valjevu, in na okrajno sodišče v Prokuplju Rupnik Leopold, doslej pri okrajnem sodišču istotam. Z odlokom prometnega ministra je upokojen strojevodja pri ljubljanskem železniškem ravnanstvu Kos Rupert.

Zemljevid k bojem okrog Adis

Uršulinski jubilej

Na tihem se pripravlja uršulinski samostan v Ljubljani na dostojno proslavo velikega 400 letnega jubileja, odkar je bil ustanovljen uršulinski red. Ves katoliški svet se ob tem jubileju spominja neizmernih zaslug, ki jih imajo redovnice sv. Angele za vzgojo in izobrazbo ženske mladine. 25. novembra 1535 so začele s svojim življenjem in delom in danes štejejo mnogo nad 300 samostanov in bogve koliko internatov in šolskih institucij saj so imele že od nekdaj častni privilegij odlične mladine. Tudi v Ljubljano so zgodaj prišle. Njihov samostan pri nas je bil ustanovljen že l. 1702 in bo torej s 400 letnim redovnim jubilejem slavil tudi 230 letnico šolskega delovanja med nami. Koliko so storile uršulinske šole v tem času za dekleško vzgojo! Pomisliti moramo, da je bil veliko večino te dolge dobe uršulinski samostan edini v naših krajih, ki je vzdrževal zavod za višjo vzgojo ženskega narasčaja. Ni naš namen tukaj naštevati nepregledno vrsto odličnih žena vseh stanov, ki so šle skozi uršulinske šole. Treba bo, da kdo ob jubileju samem te zasluge dostojno in pravično oceni. Uršulinke to brez dvoma zaslužijo.

Ravno tako pa je brez dvoma, da ne zaslužijo težke nehalnosti in krivice, ki jo je naša javnost prvič razgalil glas staršev v »Slovenca« z dne 22. septembra t. l. pod naslovom »Čudna usoda zasebne šole«. Poročilo je vredno, da ga javnost zopet prebrskuje, saj sicer ne bo mogla zadostno razumeti krivice, ki še danes na popravljenju.

Uršulinski samostan je dobil pred sedmimi leti sledeči odlok: »Gospod minister prosvete je z odlokom br. 27.458 od 5. 9. 1928 odobril, da se odpre zasebna ženska realna gimnazija v samostanu uršulink v Ljubljani namesto dosedanjega (notranje) meščanske šole.« Z navdušenjem so se redovnice lotile novega, dasi ne lahkega dela. Ker pa je bilo tako delo, šola združena z internatom, že od nekdaj posebno poslanstvo reda, so ga hotele tudi sedaj postati vredne. Žrtve, ki jih je ta nologa zahtevala od njih, so bile ogromne. Treba je biti predvsem skrbeti za lastne kvilificirane profesojske moči. Kdor ve, da so do tedaj skoro vse redovnice imele le učiteljsko izobrazbo, bo razumel, da je bilo treba sestram prvo študirati gimnazijo — potem fakultete na univerzi, kljub temu, da so bile še v samostanu vse obložene z rednim nujnim delom. Rade

so vzele nase uršulinke v teh težkih časih tudi vsa finančna bremena, ki so jih zahtevali izpiti, honorarji profesorjev, ki so začasno nadomestili redovne moči, dalje stroški za adaptacijo prostorov itd. Rade so sprejele vse te osebne in materialne žrtve, samo da izpolnijo svoje poslanstvo in da se morejo odzvati iskrenim prošnjam starih staršev, ki so tudi na gimnaziji hoteli izročiti svoje hčerke rokam tistega reda, ki jih je tekom stoletij že toliko lepo vzgojil in izobrazil za Boga in narod. Toda navdušenju in dobri volji staršev in redovnic so sledila razočaranja, eno huje od drugega. Kljub temu, da so se redovnice podredile takoj vsem predpisom in zahtevam državne prosvete, kljub temu, da so bile za svoje delo zopet in zopet od ministrskih odposlancev pohvaljene, kljub vsem prošnjam in priporočilom jim ministrstvo prosvete v Belgradu ni hotelo izdati pravice javnosti za več kot 1. in 2. gimn. razred. Vodstvo gimnazije je ponovno vsestransko dokazalo, da gre po vseh zakonih tej gimnaziji pravica javnosti vsaj za prve štiri razrede, saj je bila po istih zakonih in v istem času dana pravica za dopolnitev gimnazije usmiljenkam v Zagrebu in primer, uršulinkam v Ljubljani pa ne. In to je ravno ona velika krivica, ki jo moramo podčrtati ob jubileju tako zaslužnega reda. Do izčrpnosti so se borile uršulinke za to gimnazijo, saj so starši vsako leto bolj pritiskali in za vse velike žrtve tega, kar jim gre, še danes nimajo. In vendar vsa javnost ve, kako so napolnjene pri nas drž. ženske gimnazije, kako napolnjene, da jim primanjkuje prostorov in moči in se redno šolanje še sedaj prične ne more v največjo škodo mladine in nevoljo staršev. In danes bolj kot kdaj prej tudi ve naša javnost, da država mora varčevati tam, kjer je to mogoče in pravilno. Uršulinska gimnazija, države ne bi stala nič, tam pa, kjer se bodo morale šolati dijakinje, ki bi sicer hodile v to gimnazijo, bo država zanje plačevala težke stotisoče. Tudi to ni pravi!

Zato upravičeno pričakuje vsa javnost, da bo sedanje kraljevska vlada, ki hudo popravlja velike neredne in krivice, uredila nemudoma tudi vprašanje uršulinske gimnazije in s tem vsaj ob letošnjem jubileju redu uršulink, dala zadoščenje za prestane žrtve in zagotovila še naprej njihovo blagoslovljeno delo pri vzgoji in izobrazbi tudi srednješolske ženske mladine.

Naši železničarji v Berlinu

Skupina jugoslovanskih železničarjev — udeležencev poučnega potovanja po Nemčiji — je prispela v glavno mesto te države iz Lipskega. Stanovniki tovariši so jim priredili na kolodvoru »Anhalt« slovesen sprejem. Glasovi vesele koračnice so odmevali po obširnem pokritem kolodvoru, ko je vlak počasi vozil v postajo. Posebna vagona sta obstala pred godbo in pred številno skupino domačinov, ki so prišli pozdraviti svoje stanovske tovariše. Na čelni strani kolodvora je visel veliki napis: »Deutschland grüsst die jugoslawischen Eisenbahner« (Nemčija pozdravlja jugoslovanske železničarje). — Na stranski steni nad okrašenim govorniškim odrom je blestela naša državna trobojnica. Po obstanku vlaka in po izstopu potnikov je stopil na okrašen govorniški oder podravatelj berlinskega ravnanstva državnih železnic dr. Harprecht in prisrčno pozdravil iz prijateljske države došle goste in stanovske tovariše, in jim želel prijetno bivanje v glavnem mestu nemške države ter veliko uspeha pri njih poučnem potovanju. Po njegovem govoru je zadonela naša drž. himna. Bil je to slovesen trenotek, ki bo ostal vsem v trajnem spominu. Zroč v državno zastavo so udeleženci peli himno. Domačini so jo pa poslušali držeč desno roko v rimski pozdrav. Vidno ginjen je stopil nato vodja jugoslovanskih železničarjev, nadzornik Jože Jenko, na govorniški oder ter se v izbranih besedah zahvalil svojim stanovskim tovarišem za nepričakovano prisrčni in iskreni pozdrav. Omenil je v svojem govoru, da so gostje že na dosedanjem poučnem potovanju opazili mnogo lepega in koristnega, povsod so opazili velik napredek nemške države v zadnjih letih in tudi budno stremljenje vseh k čim večjemu napredku. Njegovemu govoru je sledila nemška državna himna.

Po končanem sprejemu na kolodvoru so odpeljali nemški železničarji svoje goste v mesto. Deputacija udeležencev poučnega potovanja se je potem oglasila na jugoslovanskem poslanstvu in pri generalnem ravnatelju nemških državnih železnic. Bila je prijazno sprejeta. Ostali so pa odšli v osrednji urad državnih železnic (Reichsbahnzentralamt), kjer so gledali dvojce filmov: »Otvoritev nove državne železniške avtomobileke ceste Drmstadt—Frankfurt«, ki je bila slovesno odprta za javni promet letos 5. maja. Ta cesta je le del glavne ceste, ki bo vodila iz Holandske v Švico in bo dolga 1200 km. Drugi film je udeležencev pokazal dela pri novi podzemski železnici, ki bo vezala severne postaje vlemesta Berlina z južnimi. Posebno zanimiva so dela pri predoru pod reko Spre. Podreti so morali mnogo hiš, ki jih bodo po izgotovitvi predora nanovo pozidali. Sledil je ogled dela na terenu samem. Podzemska železnica bo vozila pod sedanjim kolodvorom »Friedrichstrasse«. Silna je pomožna konstrukcija, ki omogoča dela pri predoru, ne da bi bil s tem moten železniški promet na imenovanem kolodvoru. Ogromne so denarne žrtve za ta dela. Investicije so pa potrebne radi silnega osebnega prometa v več milijonskem mestu in se bodo gotovo izplačale.

Popoldne so se udeleženci ogledali železniški psihotehnični zavod, kjer preskušajo kandidate, ki prosijo za sprejem v železniško službo, za katero panogo železniške službe je prosilec najbolj sposoben. Psihotehnika je ena izmed najmlajših panog znanosti. S pomočjo posebnih priprav in naprav učitelji tu preskušajo duševne zmoglosti, ročno spretnost, hitrost mišljenja in odločitve, višino prirebnosti vsakega prosilca. Zavod je imel dosedaj že krasne uspehe in mnogi gojenci so mu hvaležni za izdano spričevalo o njihovih sposobnostih. Prav je, da se preskušajo predvsem šoferje in železničarje, saj je od njih sposobnosti odvisna varnost prometa in življenje številnih potnikov. Živimo v dobi, ko nam je že vsaka brzina premajhna. S čim večjo brzo vožnjo, tem večja opasnost nam grozi. Mnogokrat se je treba takoj odločiti za najprimernejše, da se prepreči nezgoda. Kdor je nervozen, bo omahljiv v odločitvi, ne bo dovolj prireben in nezgoda je neizogibna. Strahu šofer in železničar ne smeta poznati.

Iz zavoda so se udeleženci odpeljali na berlinsko letališče. Viharno vreme je preprečilo letanje in ogled Berlina iz zračnih višav. Vodja letališča je gostom razkazal naprave v letališču, najmodernejša letala in delavnice ter jim tolmačil organizacijo službe na letališču. Zanimivo je bilo gledati, ko so pristajala letala skoraj vsake tri minute po eno iz vseh mogočih smeri. Iz vsakega letala so izstopali potniki. Vidi se, da se tega najmodernejšega prometnega sredstva poslužuje že mnogo, mnogo ljudi.

Dne 26. sept. so si udeleženci ogledali veliko delavnico za popraviljanje električnih vozov mestne železnice, ki jo upravljajo drž. železnice. Je to ogromna delavnica in najmodernejša urejena. Udeleženci so mogli občudovati red in snago ter smoteno razdelitev dela. V šestih dneh je v popravilo došli električni voz docela razstavljen na najmanjše dele, očiščen, preiskan, nanovo sestavljen in preplešan.

Popoldne so si udeleženci ogledali mesto. Nekateri so si tudi ogledali tiskarno »Ullsteine«.

Naslednjega dne so se udeleženci odpeljali v Potsdam, kjer so si ogledali rezidenco bivših nemških cesarjev in pruskih kraljev. Grad »Sans-sous« (Brez skrbi) s svojo okolično vzdušno dobo, da življenje tu ni bilo dolgočasno. Radi pičlo odmerjenega časa si gostje niso mogli natančneje ogledati vseh graščin. S cestno in z mestno železnico so se vrnili v mesto, kjer so jih prepeljali avto-taksi na Lehrter-kolodvor. Tu so vstopili v vlak, ki ga imenujejo »leteči Hamburg«. Po načrtu bi se morali udeleženci poučnega potovanja odpeljati v svojih posebnih vagonih šele proti večeru. Ker jih je pa zanimala vožnja z »letečim Hamburgom« in so to željo izrazili po svojem vodji generalnemu ravnatelju državnih železnic, je ta odredil rezervirati prostore v tem posebnem vlaku. Velika naklonjenost nemške železniške uprave napram svojim stanovskim tovarišem iz Jugoslavije se vidi v tem, da so drugim plačujočim potnikom odpovedali karte, samo da so mogli ustreči želji svojih gostov. Navla potnikov na ta vlak je vsaki dan jako močan in so vsi sedeži razprodani. Vožnja s tem vlakom je res posebnost. Progo Berlin-Hamburg, ki je dolga 248 km, prevozi ta vlak v dobrih dveh urah. Vozi z brzino do 175 km na uro na premi progi. Vozita samo dva voza, ki imata težo 93,3 tone. V vsakem vozu se nahaja »Diesel-motor«, ki ga goni sirovo olje. Za vsako vožnjo iz Berlina v Hamburg in nazaj je potrebno 240 kg sirovega olja. Kilogram tega olja stane 10 pfenigov. Potnik plača za enosmerno vožnjo 23 RM. V obeh vozech je prostora za 77 potnikov. Vagona imata prav udobne sedeže. Na razpolago je tudi okrepčilnica, ki nudi razna okrepčila po razmeroma nizki ceni. Veliko hitrost vlaka se v notranjosti vagona niti ne čuti, ker teče voza jako mirno. To udobnost pa omogoča izborna vzdrževanja in jako močni gornji stroji, ki dopuščajo možnost vožnje vlakov tudi z brzino do 200 km na uro. Velika prednost je v tem, da je proga speljana v ravlini in da ima le malo krivin. Enaki vlaki voziijo tudi na pragoz Berlin—Frankfurt, Berlin—Köln in Berlin—Breslau. Rentabilnost teh vlakov je podana radi njih brzine in radi udobnosti.

V Hamburgu so ostali udeleženci poučnega potovanja do sobote zvečer. Ogledali so si svetovno znani Hagenbeckov živalski vrt, razkošni magistrat, a posebnim parnikom luko, ki je največja luka na evropski celini in tudi kolodvor, ki ima zelo moderne varnostne naprave. Znamenit je tudi predor, ki vodi pod reko Elbo. Predor je dolg 450 m in leži 48 m pod morsko gladino. Nad predorom je 6 m zemlje in 11 m vode. K predoru vodijo 4 močna dvigala. Promet skozi predor je jako živahen. Med 6—7 zjutraj n. pr. se vozi tu 8000—7000 kolesarjev. Večji luki na svetu imata samo mesti Newyork in London. V luki Hamburg je dnevno zaposlenih do 70.000 delavcev. Tu pristajajo lahko največje ladje sveta. Udeležencev je bilo omogočeno, da so si ogledali veliki prekoceanski parnik »Albert Ballin«, ki je nedavno prispel iz

Biseromašnika Košmelja zadnja pot

Ljubljana, 11. oktobra.

Izpred mrtvaške veže Leonišča se je danes popoldne ob pol 4 vršil pogreb biseromašnika g. Janeza Nep. Košmelja. Zadnja pot častiljivega duhovnika je pokazala, da je imel pokojnik kljub visoki starosti in kljub temu, da je zadnja leta živel povsem odtegnjen od sveta, obilo prijateljev, znancev in čestilcev. Pogrebne obrede je opravil stolni župnik kanonik dr. Tomaž Klinar ob asistenci treh duhovnikov. Pevec »Ljubljane« so pod vodstvom g. Wagnerja ubrano zapeli »Uslihi nas«, nakar se je pričel pomikati žalni sprevod. Za križem so šle gojenke Lichtenhurnovega zavoda in pevec, za krsto pa sorodstvo, med njimi industrialec g. Tone Rojina s soprogo, katere stric je bil pokojnik. Za njimi pa so šli v lepem številu pokojnikovi duhovni soratje na čelu s točasnim namestnikom g. škofa stolnim proštom dr. Ignacijem Nadrahom. Stolni kapitelj je zastopal kanonik g. Alojzij Stroj, opazili pa smo tudi druge odlične osebnosti ljubljanske duhovščine, med njimi univ. prof. gg. dr. Aleša in dr. Franca Uheničnika. Za krsto so stopale tudi malone vse sestre-usmiljenke Leonišča, kjer je pokojnik preživel zadnja leta življenja, in mnogo drugega občinstva. — Pri viaduktu so pevec »Ljubljane« zapeli še »Človek glej«. Bil je lep in dostojen pogreb božjega služabnika, ki je na tem svetu v dolgi dobi svojega življenja vestno in temeljito izpolnil od Vsemogočnega naloženo mu poslanstvo. Večna luč naj sveti njegovi zvesti in zdaj v Bogu poveljani duši!

Velik manifestacijski shod JRZ v Kranju

bo v nedeljo, dne 13. oktobra ob 9 dopoldne na Glavnem trgu.

Na shodu bosta govorila dr. KREK MIHA in urednik »Slovenca« KREMŽAR FRANC. Shod bodi manifestacija vsega ljudstva za demokracijo, poštenje in pravico!

Odbor JRZ.

Shodi JRZ pod Bočem

V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši po rani sv. maši shod v Makolah v Društveni dvorani.

Po desetem svetem opravilu je shod v Studenicah pri Poljčanah v Društveni dvorani.

Ob tretji uri popoldne je shod v Poljčanah v »Žumrovi dvorani«. Na vseh treh shodih govori g. Marko Kranjc iz Maribora o političnem položaju in o programu JRZ.

KADAR POTREBUJETE OBLEKO

preglejte tudi naša sukna v naših prodajalnah, ki so danes po kvaliteti enakovredna najbolj dovršenim inozemskim proizvodom, a v ceni mnogo ugodnejša.

VLADA TEOKAROVIC KOMP
Paraćin

Okrog Airike V samostanu Mariannhill. Piše prof. dr. I. Knitlic

Na Indijski oceanu, 21. avg. Včeraj popoldan sem si ogledal Mariannhill. Kateremu Slovincu, ki se količkaj zanima za misijone, ni znano to ime? Ustanovil je samostan oče Franc Planner, trapišt iz Marije Zvezde pri Banjaluki v Bosni. Naselbina je stara 50 let. »Misijonski koledar« jo je pred par leti popisal in priložil tozadevne slike. Ker nimam pri rokah nikakih podatkov, povem samo to, kar sem videl in kakor sem videl.

Mariannhill (= Marijin grič) je od Durbanu oddaljen 30 km. Vsak terek in petek popoldan ob dveh vozi tri avtobuse; tam že čaka redovni brat, ki tujcem razkaže glavne znamenitosti, kar traja pičli dve uri. Ves izlet se izvrši v treh urah in pol. Bil sem v zadregi. Ta dan so namreč drugi poteteli v »Dolino tisočih gričev«, v notranjosti Natala, v zelo hribovito pokrajino, kjer so si ogledali več zamorskih vasi (kraalov) z izrednim zuluškim življenjem. Neudeleženci smo seveda dejali, da so vsi tisti prizori med črnci umetno prirejeni za izletnike; ti so bili pa seveda zelo zadovoljni. Dvomil sem, kam bi se obrnil; slednjič je zmagała sveta stvar nad posvetno. Drugim Woermannem ni šlo v glavo, da grem gledat — samostan; nihče ni šel z menoj.

Mariannhill leži v smeri na zahod, proti Pietermaritzburgu, glavnemu mestu Natala, kamor vodi prav lepa asfaltirana cesta. Iz Durbanu smo se vozili skozi nekončna predmestja samih pritičnih poslopj z verandami; so to delavski in zamorska bivališča. Nato smo v vijugah krenili navzgor po zelo napeti cesti med samim zelenjem. Sicer je šele zgodnja pomlad, pa je toliko gorko, da površnika ni treba; vendar narava še počiva. Kjer so sicer travniki, je vse rjav; trajalo bo še mesec dni, da bo trava ozelenela. Vedno zelenih rastlin je pa vse polno, posebno kraj ceste. Pokrajina je valovita; nešteto je dolin, zato tudi nešteto gričev; po bregovih palm, drevjem pa se kažejo vasi Zulu-črncev. Palme, banane, mango dreve, citrone, sladkorni trs, ponekod tudi gozdiček bambusa se vrste pred nami. Česa nisem videl na sadnem trgu v Durbanu? Ne jabolk, ne hrušk, ne marelic, ne češenj, ne sliv, ampak samo sadje gorkega podnebja.

Grič za gričem pušamo za seboj. Dospemo do naselbine Pinetown z železniško postajo; do semkaj se lahko pripeljemo z železnico. Zavijemo na levo po 6 km dolgi, grobi »deželni cesti«; avto jo zmaguje, peš korakati bi bilo utrudljivo. Samostan ugledamo šele, ko smo prispeli do njega.

Mariannhill leži v nekakem tazišu. Sestoji iz dveh cerkev, glavnega samostana, več gospodarskih poslopj, osnovne šole in »high school« (srednje šole) z vzgajališčem. Vsa poslopja so rdeča, zidana iz opeke; redovniki imajo lastno opekarno. Brat je razlagal samo angleški. Vprašal sem ga, če zna nemški; bil je Nemec po rodu, iz starih časov, ko je bil samostan še nemški. Prvotno so bili patri

ERASMIK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe boste obvarovali z ERASMIK MILOM IN PASTO ZA ZOBE. Za ugodno brtje uporabljajte ERASMIK MILO ZA BRITJE.

O prosveti v Menišiji

Na stečaj so se odprla vrata našega lepega Prosvetnega doma, ko smo slovesno praznovali otvoritev prosvete v naši lepi begunski fari. Prišli so naši sosedi iz Cerknice in Rakega in tako pomogli še k lepšemu razpoloženju. Prostorna dvorana je bila polna. Gosp. župnik Ježek Matej je v ugodnem govoru pozdravil navzoče, spominjal se je temnih dni, ki jih ne bomo nikoli pozabili, navduševal za novo prosvetno delo, ki mora biti skozi in skozi prežeto z načeli in duhom katoliške cerkve. Nastopil je domači fant z deklamacijo, pevski zbor je zapel nekaj pesmi, nato pa je nastopil govornik gosp. Šusteršič z Rakega. Dvorana je odmevala od njegovega govora, večkrat ga je prekinilo navdušeno ploskanje. Ko je kancal, je po dvorani razvenela navdušena pesem: Hej Slovenci. Gosp. župnik se je g. govorniku lepo zahvalil in predstavil novega govornika, gosp. Javornika Mirka, našega priznanega pisatelja. Nasul nam je toliko lepih misli, da ga je gosp. župnik prosil, naj nam to napiše, da bomo prebirali pri prosvetnih večerih. Tudi on je moral večkrat prenehati, ker smo z navdušenim ploskanjem pritrjevali njegovim besedam. S timono: Povsod Boga, smo zaključili ta prelepi dan. Nato se je vršil še občni zbor in seja prosvetnega društva, kjer so se začrtale smernice nadaljnjemu prosvetnemu delu.

O Menišiji, prelepi košček na sivi kraški planoti, za teboj so črni dnevi! Kolikokrat smo se bali, da bomo morali v ječo! Kolikokrat smo mislili zjutraj, da ne bomo dočakali doma večera, da nas odpeljejo zato, ker smo ljubili svoj materin jezik, ker smo hoteli Boga ne samo takrat, ko smo zvečer pihili luč in se v temi pokrivali, ampak tudi v javnih, načelih, v šoli, v javnem življenju.

Menišija, le stopaj naprej, le trdna bodi, le prepevaj prelepe slovenske pesmi, da bo odmevalo od Slivnice do Špičaste Stražišča in da bo pristihnil ves dolgi temni Javornik, ter ostani zvesta katoliški cerkvi in slovenskemu jeziku.

trapišti; kesneje pa se je samostan prelevil v »mariannhillsko družbo« misijonarjev, neodvisen od drugod. Brat mi je povedal, da tod biva 15 patrov in 78 bratov. Imajo pa »po gričih« še druge naselbine, kjer deluje več redovnikov. Na »četa France« so duhovniki v vzhodnem delu Unije še dobro spominjajo. Sedanji opat Fleischer je Nemec; hotel sem se mu pokloniti, pa je že 4 mesece z doma, v Evropi; ima naslov in čast škofa. Brat nam je najprej odklenil samostansko cerkev, namenjeno samo redovnikom. Je široka in zelo okrašena; ima pisano okna in lesene stebre; vse, kar je lesenega, je umetniško in iz najdragocenejšega lesa. Nato nas je peljal v — prodajalno, kjer vidimo izdelke učencev: plétene košarice, lesene in usnjate drobnarije, denarnice in aktovke iz kačje kože, po »primerim«, ne ravno nizki ceni. Ta čas sem smuknil na dvorišče z arkadami, koder so celice in kamor ni pristopa. Ogledali smo si kovačnico, kolarnico, usnjarno in mizarstvo. Ponužali so nam fotografije, razkazovali muzej, kjer je v stisnjem prostoru mnogo zanimivosti. Škočel sem brez vodstva (brat je bil počasen, gostobeseden in bi bil rad veliko prodal) na vrt, da sem si ogledal ono južno sadje, ki sem ga pravkar omenil. Šli smo še na drug grič, kjer stoji javna cerkev sv. Jožefa z dvema zvonikoma, še čisto nova in jako čedna. Vzgojevališča mi brat ni hotel razkazati, ker »bi se hišni red preveč motil«. Ko smo se še dobro razgledali, nas je peljal v čajnico, kjer so nam postregli z gorko pijačo; saj je ura kazala pet in ob tem času Anglež pije svoj »five o' clock tea«.

Ob tej priliki naj povem, da sem v Durbanu rešil prvo angleško uganko. Na nekaterih hišah sem videl napis: toTom; to pomeni »tearoom« (čajnica; tea = ti, t = ti). Poleg pivnice za belce in za črnce imajo tod še »Indian bars«, pivnice za Indce.

Mariannhill ima velike zasluge za kultiviranje Zulu-zamorcev. Poleg vere so jih naučili tudi brati, pisati, razna rokodelstva, vrtnarstvo in poljedelstvo. O. Franc je zelo zaslužen mož v zgodovini Natala.

Da ne pozabim katoliške stolnice v Durbanu, kamenite, velike nove stavbe z zvonikom, ki je v toliko podobne minaretu, ker ima blizu vrha hodnik, s katerega bi muzein lahko klical k molitvi, tembolj, ker se cerkev nahaja tik indijske, muslimanske četrti. Ko sem danes drugič v njej maševal, mi je sestra sv. Družine povedala, da me škof vabi na zajtrk. Ob oemih smo se zbrali v obednici: apostolski vikar, ki je natalski škof, mož majhne postave in silaste brade, vsa stolna duhovščina, kakih šest po številu, in moja malenkost. Omenjam zato, da ne boste v meni gledali navadnega »globetrotterja« (svetovnega potnika), ampak vse časti vrednega človeka, ki ga mostni župniki v avtu lastnoročno prevažajo po južnoafriških kopalščih in škofje vabijo na zajtrk.

Ob desetih smo odjadrali. Prvič smo doživeli posebno navado vzhodnoafriških pristanšč. Potniki na parniku vržejo svojemc na obrežju zvitek papirnatega traku. Ko se ladja oddaljuje, se zvitek odvija in trak nateguje, dokler se slednjič ne pretrga. Ko bi bilo takih trakov veliko, bi bil prizor romantičen; bilo jih je pa danes le malo. Skozi ozki prehod smo odšli v širni Indijski ocean in poleg napol zelenega obrežja zavili na »vater ardti Portugalski Vzhodni Afriki«.

Newyorka v Hamburg in so delavci še razkladali ogromne množine tovara v skladišču.

V Hamburgu živi tudi do 8000 Jugoslovancev, med njimi je okrog 100 Slovencev. So delavci, obrtniki in pomorščaki. Imajo svoj klub, ki ima svoje prostore v Dammtorwallu štev. 35.

Ljubljanske vesti:

Nove številke o trgovstvu

Ljubljana, 11. oktobra.

Z inkorporacijo okoljskih občin in krajev nastaja nov položaj tudi v drugih javnih ustanovah, ki nimajo upravnopolitičnega značaja. Velja to predvsem za razne pristilne organizacije, katerih meje delokroga so navezane na meje okrajev, v tem primeru ne meje avtonomne občine Ljubljane, ki se sedaj znatno razširi. Predvsem so mišljene tu trgovska združenja in pa razne obrtno-zadruge.

V času najboljšje konjunkturi je bilo v Ljubljani okoli 1350 trgovcev, ki so morali biti vsi brez izjeme organizirani v trgovskem gremiju, oziroma sedaj Združenju trgovcev za mesto Ljubljano, medtem ko so bili trgovci iz Most, Viča in Zgornje Šiške organizirani v okoljskem združenju. V zadnjih letih krize pa je število trgovcev znatno padlo, tako da je bilo v zadnjem letu organiziranih v gremiju le nekaj nad 1100 ljubljanskih trgovcev. Okoljski gremij je štel lani nad 700 trgovcev. Z inkorporacijo izgubi okoljski gremij okoli 300 trgovcev, v glavnem iz navedenih treh občin, zlasti Most in Viča, toliko pa jih pridobi ljubljanski trgovski gremij. Izgubo, ki jo je gremij utrpel s krizo, bo kolikor toliko nadomestil s povečanjem iz okolice, seveda pa je ta nadomestitev le formalnega značaja in resnične škode, ki jo je ljubljanska trgovina utrpela, ne bo to nadomestilo. Okoljski gremij pa bo moral znatno omejiti svoje delovanje, ker mu ostanejo le kraji, v katerih je trgovina slabše razvita.

Se veče kakor trgovcev pa bo Ljubljana pridobila obrtnikov. Za koliko bodo narasle krojaška, čevljarška, mizararska in druge zadruge, znanost seveda ni znano. Vsi pa vemo, da je v predmetnih občinah obrt sorazmerno še bolj razvita, kakor v mestu samem ter bodo torej te in podobne zadruge še bolj pridobile. Okoljski obrtniki bodo z inkorporacijo prav za prav mnogo pridobili, ker na njihove izdelke ne bo več treba plačevati pri uvozu v mesto nobene mitnine.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. 9. 1935.

Novi kino in reklama

V dobi ljubljanskega kinomonopola, ki je pravkar minula, je bila reklama kaj svojevrstna. Gibala se je na ohlapnih tleh. Preračunana je bila na vzbujanje in draženje čutnih nagonov in nizkotnih čustev. Bila je daleč, daleč stran od tistega javnega glasu, ki ima, opirajoč se na poštenje, zaupanje in dobre čede, namen gledalca privabiti bodisi pred oderske deske bodisi pred kino-platno nasprotno, bila je varljiva in neresnično bombastična.

Gledališka reklama ima namen, obiskovalcu podati vse tisto, kar je potrebno, da more s pridom slediti komadu: nastopajoče osebe, nosilce vlog, čas in kraj dogajanja, pisatelja itd. Odrska in filmska umetnost sta si blizu. Veliko bolj, nego gledališču, je kinobiskovalcu potreben program sporeda z vsemi pritlikalnimi, ko se vse predvajanje vrši s filmsko brzino, kateri izraz nam služi za označevanje večjih brzin.

Velika seriozna kinogledališča, med katero bo po sedanjih znakih šteli tudi novi kino, polagajo veliko važnost na solidno informativno reklamo, slično oni gledališki. Zeleti bi bilo, da novi kino v nasprotju z dosedanjim praksom krene na nova pota. V svojih reklamnih oknih naj poleg slik določi del prostora za črkovno reklamo: nastopajoče osebe, nosilce vlog, kratka vsebina dejanja, oznaka vrednosti dela itd., v kolikor za to časopisna reklama ne pride v poštev. S tem se bo občinstvu vzgajal okus in popravljalo tisto, kar se v dobi monopola v lovu za dobičkom brezvestno zagrešilo.

⊙ Sv. maša za turiste in izletnike bo odšel v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob nedeljah in praznikih ob pol sedmih.

⊙ Slov. glasb. društvo »Ljubljana« priredi v nedeljo 13. t. m. društveni izlet na Čatež-Zaplaz. Odhod iz Ljubljane ob 7.20 z vlakom do Velike Loke, nato peš na Zaplaz. Med potjo si ogledamo gospodinjstvo soto v Mali Loki. Ob 11 h v romarski cerkvi kratak cerkveni nagovor in sv. maša, ki jo bo daroval duhovni svetnik g. Andrej Azman, in pri kateri bo pel društveni mešani zbor pod vodstvom pevovodje g. dr. Antona Dolinarja. Popoldne petje društvenega zbora in prosta zabava.

KINO UNION

Telefon 2221

Chopinov poslovilni valček

Wolfgang Liebenelner, Hanne

Waag, Richard Romanowsky in drugi

Dopolnilno najnovejši Foxov zvočni tednik in uvertura opere »Nepotip« izvajana od berlinskega simfoničnega orkestra

Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 uri

Priporočamo cenj. občinstvu rezerviranje vstopnic v predprodaji dnevno od 10—12.30 in od 15. ure dalje.

Kulturni obzornik

Milčinski: Humoreske in groteske

Tiskovna zadruga, 1935, str. 214.

Pokojnega Milčinskega poznamo dobro kot pisatelja pravljic in pripovedk, tudi novel in vzgojnih povesti ter dramatiziranih pripovedk z groteskno podstatjo, zadnja leta pred smrtjo pa nedvomno po njegovih humorističnih podlistkih, ki jih je napisal v najrazličnejše dnevnike pod psevdonimom Friderik Zolna. Kot tak je izdal več zbirke teh drobnarij še v življenju. Po smrti pa so njegovi sorodniki zbrali nekaj zadnjih podlistkov, izšlih večinoma v Jutru, v novo zbirko, ki jo je izdala Tiskovna zadruga pod gornjim naslovom »Humoreske in groteske«. Milčinski je ustvaril povsem nov način podlistkarstva, ki je tako bistveno in osebno njegov. V tej zbirki so podlistki urejeni po vsebinski plati v več oddelkov: v Rodbinske in mladinske feljtone, v Zgodbe, večinoma detektivskega značaja, v Ljudske zgodbe s parodijo naše vasi ter v Razne in grozotne, večinoma z motivi smrti ter Poevske ali Hofmannske groteske. Vsa zbirka obsega 40 kratkih slik, napisanih zavedno v humoristične svrhe.

Milčinski je ustvaril svoj slog in pomeni avtoriteto v slovenskem slovstvu. Nekoč je bil že imenovan ob njem Dickens in ne brez vzroka. Milčinskega brezstrastno opisovali, njegova ljubezen do opisnih podrobnosti, ostro opazovanje ter surov realizem, čustvena hladnost, ki vsa pestrost

Prihod v Ljubljano ob 20.32. Vabimo prijatelje društva, da se izletu udeležijo.

⊙ Katina Gorazdova. V četrtek popoldne se je vršil pogreb ugledne gospe Gorazdove. Velika udeležba na njeni zadnji poti je dokazala, kako čislana je bila pokojnica. Vse svoje življenje je posvetila samo svoji družini. Njeno življenje ni bil praznik, pač pa delovni dan. Bila je vzor matere in žene. Kako plemenito je bilo njeno srce, kaže dejstvo, da kadarkoli je potrkal siromak na vrata, je vzdihnila: »Odpri roke, odpri srce, oltiraj bratovske solze; v tem duhu je tudi odgojila svoje otroke. Ni bila nazorov, kot so novodobne moderne matere, pač pa je bila mati starega kova. Bila je svojemu možu zvesta spremljevalka in avtoriteta. Skoraj 50 let je stala svojemu možu zvesto ob strani in mu bila opora v vseh življenjskih borbah. Težko jo bo pogrešal njen soprog in njeni užalosteni otroci. Vsi, ki smo pa poznali njen plemeniti značaj in njeno skromnost, jo bomo ohranili v najlepšem spominu.

»Radi dežja odpovedane konjske dirke se bodo vršile v nedeljo, dne 13. t. m. v polnem obsegu na Fužinah pri Ljubljani. Startalo bo preko 50 jahalnih in kasakskih konj. Poleg tega bo nastopilo tudi 15 banovinskih žrebcev.«

⊙ Velik uspeh v Mostah je pret. nedeljo dosegla pretresljiva igra »Žrtve spovedne molčečnosti«, katero so igrali v Ljudskem domu igralci Prosvetnega društva. Dvorana je bila natlačeno polna gledalcev, katere je igra do dna duše pretresla. Mnogo ljudi pa je moralo oditi, ker ni bilo več prostora. Zato Prosvetno društvo v Mostah na splošno željo občinstva v nedeljo, 13. t. m. ob 20 igro »Žrtve spovedne molčečnosti« ponovi. Igra, pri kateri nastopi okrog 30 igralcev, je vzeta iz resničnega življenja in bo vsakogar globoko ganila. Pridite in pogledite Predprodaja vstopnic v nedeljo ves dan v Ljudskem domu.

⊙ Kino Kodejevo igra danes ob 20 »Manolescu« s Svetislavom Petrovičem ter več lepih prediger.

⊙ Državni higijski zavod v Ljubljani razglašja, da se je z 10. okt. t. l. preselil antirabični oddelek iz šolske poliklinike nazaj v Higijski zavod, kjer se bo odslej zopet vršilo cepljenje proti steklini.

⊙ Na gospodinjstvi šoli »Mladika« se začne večer kuharski tečaj v sredo 16. oktobra ob 17. Vpisovanje je 12., 13. in 14. v kuhinji »Mladike«.

⊙ Dvesto otrok brez igrišča. Med največje stanovanjske »kasarne« spada tako zvana Nušakova vojašnica v Trnovem, ki jo je mestna občina pred leti dala predelati v stanovanjske namene. Poslopje stoji v Svačičevi ulici v Trnovem. Otroci stanovalcev so bili od začetka navezani le na cesto, ker niso imeli nobenega prostora, da bi se mogli tam igrati. Posebna deputacija je pred dvema letoma prosila tedanjega mestnega župana g. dr. Puca, naj mestna občina prepusti majhen prostor za Nušakovo vojašnico za otroško igrišče. Tej skromni prošnji je tedanji župan res ustrelel. Te dni pa so naenkrat zvedeli stanovalci tega poslopja, da je to otroško igrišče prevzelo neko sportno

življenja poenostavi, in netragično gledanje na življenje, ter njega ironiziranje; vse to ga dela sorodnega z njim, prav tako, kot ljubezen do karikature, groteske in strahotne motivike. Vendar pa je tako »ljublinski«, tako enostaven, da tako književno primeranje nima pravega smisla. Milčinski je izšel iz naših razmer, in naše razmere so predmet njegovi skromni satiri in njegovemu svojevrstnemu »humoru«. Zanimivo bi bilo raziskati, s kakšnimi sredstvi nas hoče Milčinski prisiliti do smeha. Njegov humor namreč ni tako od srca pristen, kot smo ga vajeni pri Murniku ali tujih humoristih, včasih se nam zdi naravnost čudno zaviti, ker je tako suh, razumski in izumetničen ter čisto vpliva komično le z drugovrstnimi sredstvi: s potvorno stavčno sintakso, poenostavljenim, svojevrsnim logičnim neredom (domače naloge), redno pa s tem, da odvzema patos stvarim, ki so v našem pojmovnem avetu veličastne, v vsakdanjem življenju pa so prav taka malenkost kot kakšna smešna nepomembnost. Tako degradira patetične prizanke, smrt, detektivsko duhovitost, letovišča itd. itd., in posledica je svojevrsten vtis komičnosti. Groteska je tipični način Milčinskega humora tako v podlistkih kot v drami. Prijetno kramljanje o važnosti nepomembnih stvari ter omalovaževanje pomembnih, njih mešanje z grotesknim opiskovanjem vsakdanjega meščanskega življenja ter veličastna mirnost njegove življenjske modrosti — so sestavine njegovega feljtona, ki je ves kot iz enega kosa vlit, da, skoro že maniriran, ki pri posnemalcih pade že v neokusnost. Želel bi, da bi nekdo v posebni študiji poskušal analizirati pisateljske sestavine Milčinskega podrobnosti, in mislim, da bi se tedaj izkazalo, da njegov humor ne izvira iz smejočega se srca, niti iz tragične

Bombe na Maribor

V ponedeljek se bo izvršil zračni napad na mariborsko mesto

V ponedeljek popoldne bomo imeli tudi v Mariboru vajo proti napadu iz zraka. »Sovražna« letala bodo napadla Maribor ter vsipala na mesto točo ruševih, ognjenih in plinskih bomb. »Porušila« bodo več poslopij v mestu, na več krajih bodo »zanetila« ogenj, nekatere prometne točke pa bodo napolnila s »strupenimi plini«. — Napad se bo izvršil ob 14. uri. Znak za bližanje sovražnih letal bo prišel s stolpa stolnice in sicer v obliki treh rdečih rakel. Na ta znak bodo sirene vseh mariborskih tovarn oznanile mestu pretečo nevarnost s piski, ki trajajo tri minute ter se po dveminutnih pavzah ponavljajo. Konec nevarnosti bodo prav tako objavile sirene s 3 piski, ki trajajo po 15 sekund in z vmesno 20 sekundno pavzo.

Kakor drugod, se je tudi v Mariboru osnoval odbor za obrambo mesta proti napadom iz zraka. Odboru predseduje mestni poveljnik general Hadžič. Izdelal je načrt za takšno obrambo v Mariboru, ki se bo vršila s pomočjo posebej »vzvebanih obrambnih skupin. Take ekipe se sestavljajo tako-le: 1. Ekipa za obveščanje, ki imajo nalogo, da prebivalstvo o pravem času obvestijo o prihodu sovražnih letal. 2. Ekipa za reševanje: sestavljene so iz več patrol, ki pobirajo ranjene in poškodovance ter jih nosijo na postajo za prvo pomoč. 3. Ekipa za preiskovanje bojnih strupov: stopijo takoj po končenem bombardiranju v akcijo ter preiščejo s posebnimi aparati kraje, kjer so padle bombe. Če ugotovijo, da so bile vržene bombe s strupenimi plini, preiščejo vrsto strupa, obele-

žijo kraje in prostor, ki je zastrupljen in takoj obvestijo ekipe za čiščenje zastrupljenih prostorov. Takoj nato stopijo v akcijo 4. ekipe za desintoksikacijo, ki se lotijo čiščenja zastrupljenih prostorov, lokalov, vodnjakov itd. 5. Ekipa za gašenje požarov — gasijo zažgana poslopja. 6. Ekipa za odkopavanje ruševin, ki se takoj lotijo odkopavanja porušjenih objektov ter popravila instalacij (vodovodne, električne, plinske napeljave). Vse ekipe, pa tudi ostalo prebivalstvo bi moralo biti opremljeno s plinskimi maskami, odtodno se zakloniti v primerno varnih zaklonih.

Policija je izdala za ponedeljkov napad sledeča navodila: Ko bo podan signal o napadu, bo policija ustavila takoj ves promet in vsi pasanti se bodo morali z ulice umakniti v najbližnja zatočišča — hiše in lokale. Okna na hišah se bodo morala zapreti, na trgovinah in lokalih pa spustiti roloji na izlozih in vhodnih vratih. Istotako se zapro tudi gostilniški lokali. Gostje in osebe, ki je v lokalih, ostane do konca nevarnosti tam. Vozniki, avtobusi in druga vozila morajo kreniti takoj na najbližje dvorišče ali kako drugo skrišališče. V hišah bodo hišniki odgovarjali, da bodo vsa okna zaprta, in da dobijo ljudje, ki se z ulice umaknejo v hiše, primerna zaklonišča. Prebivalstvo se opozarja, da se v vsakem oziru pokorava odredbam policijskih organov in rediteljev, da bi bila večja tembolj poučena za ekipe in za vse prebivalstvo ter da ne bo prišlo do eventualnih nesrečnih slučajev.

⊙ Sestanek »Društva za varstvo deklet«. Jutri (v nedeljo) popoldne ob 5 se bo vršil v dvorani Ljudske univerze, Slomškov trg 17 (bivši kino Apolo) sestanek Društva za varstvo deklet. Ne sestanek bodo govorili ga. ravnateljica Antonija Stupra, g. Janko Kokošinek in zastopnika deklet. Na sestanek je vsakdo vabljeno.

⊙ Revizija Mestnih podjetij. V četrtek zvečer se je vršila prva seja novega ravnateljstva Mestnih podjetij pod predsedstvom ravnatelja g. Fr. Hrstelja. Glasom sklepa ravnateljstva se bo izvršila revizija dosedanjega poslovanja Mestnih podjetij, da se ugotovi dejanski položaj MP.

⊙ Poročili so se: Prelog Alojz in Tihomir Zolija, Žuž Alojz in Ferline Marija, Deužman Ant. in Bogovič Marija, Kaloša Janez in Horvat Marija, Mrzlekar Alojz in Boštin Viljenina, Šoster Bogomir in Lončarič Angela, Stus Rihard in Rabel Friderika. Novoporočencem mnogo sreče!

⊙ Dospelost davkov v IV. četrtletju. Davčna uprava razglašja: S prvim oktobrom so dospeli v plačilo: IV. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoporene osebe, davka na poslovni promet in vojnice; s 1. novembrom pa II. polletni obrok zemljarine.

⊙ Pavaširanje uveznine. V uredbi o novi uvozninski davščini je bilo predvideno tudi pavaširanje uvoznine. Stevilne mariborske trgovske

telovadno društvo, ki ga je že pričelo obdajati z ograjo. Okoli 200 otrok Nušakove vojašnice bo na ta način ob nujno potrebno igrišče. Večraj dopoldne je štiricrslana deputacija prišla na mestno načelstvo ter prosila za sprejem pri direktorju g. Jancigaju. Ta pa je bil odsoten in je deputacijo sprejel načelnik gospodarskega urada, nadsvetnik g. Čehun. G. Čehun je moral deputacijo sporočiti, da je igrišče, žal, izgubljeno, ker je sklep občinskega sveta in gradbenega odseka, da se prostor odstopi omenjenemu društvu. Stanovaleci Nušakove vojašnice so se zdaj sklenili, da se obrnejo sedaj na banovino, naj se omeni sklep občinskega sveta sistrata, tako da bo 64 družin z 200 otroki imelo primerno igrišče, kar je samo ob sebi umevna zahteva.

⊙ Tatvine v Ljubljani. V zavodu sv. Marte v Strelški ulici je bila te dni izvršena večja tatvina. Voditeljica zavoda Heleni Klemenčičevi je bil iz odprtega stanovanja ukraden znesek 3000 Din v bankovcih po 100 Din in v srebrnih kovancih. Tatvine sta sumljiva dva mladeniča, ki sta se tedaj potikala okoli tega zavoda. — V stanovanje železničarja Janeza Debeveca v Rožni dolini VII-15 je bilo te dni vlomljeno. Neznani vlomilci so odnesli uradni samokres z naboji, zlato žensko dvokrovno uro z verižico ter nekaj drugih predmetov v skupni vrednosti nad 4000 Din. — Vlomljeno je bilo tudi v stanovanje Franca Melika, posestnika v Črni vasi 135. Vlomilci so odnesli več zlatnine, srebrnine in okoli 500 Din gotovine, tako da trpi okradenec okoli 2300 Din škode. — Gostilničarki Dragi Guštinovi v Kapiteljski ulici je neznanec odnesel več obleke v vrednosti okoli 1900 Din. — Prijavljenih je še več drugih tatvin, pri katerih je bila napravljena manjša škoda. V Ljubljani se je očitno pojavila nova tatinska tolpa, ki krade vsevpred.

objestnosti, ki ustvarja žgoče satire, temveč je slogovno svojevrstno urejeno kramljanje o vsakdanjih rečeh mirnega, uravnovešenega človeka, ki je nagnjen ka parodiji in podčrtavanju duhovitih nasprotij. Čeprav mi je Milčinski, pisatelj pripovedk in bajk ljubši, vendar sem prepričan, da bodo njegove »Humoreske in groteske« marsikomu prijetno branje. Pa tudi literarno izobražen bralec bo lahko užival krepko črtanje meščanskega življenja ter ostro karakteriziranje oseb in dogodkov. Ob prebiranju teh črtic pa me je nepretrgano mučilo vprašanje: Kaj je z našim slovenskim humorom sploh? Ali ga sploh imamo? V besedi in podobi. Prav gotovo da sem radovalen, kako bi bile videti naše »Koprive« ali »Ostriženi ježi«, če bi ga morali izdati humoristi, ki so se doslej pri nas uveljavljali... Smo kot otrok, ki noče biti mlad, ter se vedno drži resno, pa če ga gladimo ali tepemo. Smeha ni v naši kajževnosti in to je žalostno. Tudi v Milčinskem, ki v splošnem velja za najboljšega našega humorista, ni tistega smeha, ki bi ga želeli, ni tiste osti, ki smo je potrebni. In potrebni smo obojega bolj kot pravičljive groteske, prenešene v sodobno meščansko življenje. id.

Za narodno istorijo

Belgrad, str. 39 (cir.).

V Belgradu obstoji »Društvo za proučevanje črnogorske zgodovine« in to je pred kratkim razpisalo anketo: »Pomanjkljivosti črnogorske zgodovine v jugoslovanskih učbenikih zgodovine«. Ankete sta se udeležila prof. Djukić ter prof. Bulatović. Njuna referata sta izšla priobčena v zgoraj omenjeni brošuri. Prof. Djukić je vzel za svojo nalogo, da prikaže na deseti izdaji Jugosl. zgodovine

tvrdke, ki so z uvoznino precej prizadete, so sedaj naslovile na mestno občino prošnje, da se jim uvoznina pavašira.

⊙ Trenerja za boks je dobil Maraton. Je to bivši čehoslovski državni reprezentant g. Martinek. Treningi se vršijo ob ponedeljkih, sredo in sobotah ob 20 na Livadi. Vabimo interese te sportne panoge, da se udeležujejo treningov. Pojavila ob navedenem času pri načelniku sekcije g. Šapcu.

⊙ Upokojitve v mestni službi. Na prihodnji seji mestnega sveta se bo obravnaval med drugim tudi predlog o upokojitvi petih občinskih nastavljenec, ki so izpolnili predpisano število službenih let v mestni službi.

⊙ Gasilska četa Rače priredi v nedeljo veliko tobolo na 15 glavnih dobrih, med temi 10 koles.

⊙ »Putnikove avtokar pelje v četrtek, dne 17. t. m. v Gradec; odhod ob pol 8, vozna cena 75 Din. — Od 20. do 23. oktobra izlet na Dunaj, odhod ob 5, vozna cena 220 Din. Informacije, prijave, oskrba šilingov pri Tujsko-prometni zvezi, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

⊙ Medvedji ples je naslov prihodnji dramski primirji. To učinkovito in svojevrstno komedijo češkega pisatelja Wernerja je zrealiziral glavni režiser J. Kovič. Glavne vloge igrajo Savinova, P. Kovič in Gorinšek.

⊙ Dramatska šola. Jutri, v nedeljo, se začne redna predavanja ob 9. Kdor se še želi prijaviti, naj se ob tem času zgleda v gledališču.

⊙ Ribe na trgu. Večraj je bil trg dobro založen z ribami. Prodajale so se menule po 10, očiade po 13, osliči in morski raki po 22 ter borboni po 24 Din za kilogram.

⊙ V bolnišnici sta umrli 72letni Anton Vgrin in 16letni Ludovik Ribič. Naj počivata v miru!

⊙ Avto v ograji. V Kolodvorski ulici se je zalezel oseben avto v ograjo vrtnarja Jemec. Podri je betonski steber, predri ograjo v dolžini 2 m ter obliči pri drugu, na katerega je pritrjena žica električne cestne svetilke. Tudi drog se je nagnil, da se je žica pretrgala ter je svetilka padla na tla in se razbila. Kljub vsem tem nezgodam je bil avto še sposoben za vožnjo.

⊙ Galeba s Severnega morja, ki meri z razprostrtimi krljuti 1,40 m, je ustrelil pri Pitju lovec Ivan Korošec. Taki galebi so pri nas zelo redke ptice.

Litija

Otvoritevna predstava litijskega prosvetnega društva po obnovi bo drveli ob 8 s spevoigro »Kovčev študent« in »Spuščanje v dvorani dekliskoga doma na Stavbah. Litijsko prosvetno društvo je iz mirke teme noči vstalo v mlado, zdravo, solčno jutro, da z novimi močmi prične z uspeha polnim delom, da nadoknadi ne samo zamujeni čas, ampak tudi vse delo, katero je zastalo, ko so s silo bila zatvorjena vrata naših prosvetnih domov. Z občini zbor je dokazal, da se je zanimanje za kulturno matice našega hotelja podesetorilo, vsa obširna dvorana restavracije Čerar je bila polna zborovalcev, mož, fantov, žena in deklet. Z vzklikom je bil izvoljen nov odbor z g. Andrejem Mahkovecem, dosedanjim predsednikom, na čelu.

za srednje šole prof. Stanojevića vse pomanjkljivosti, ki so res ogromne in sicer v zelo ostri obliki, v kateri očita profesorju celo — nepismenost. V njegovi zgodovini najde strašne »lunke«, skoraj neverjetno omalovaževanje črnogorske zgodovine. »To je zgodovina brez zgodovine! Ali naj se človek smeji ali upira, ko vidi, da se ignorirajo vsa dejstva, ki so svoj čas edina predstavljal nekaj v naši zgodovini.« Ta knjiga more »Črnogorcem služiti samo kot primer, kako se učne knjige ne smejo pisati«. Prof. Bulatović je razbral več učnih knjig, tako za ljudske kot srednje šole, ter je prišel do istih rezultatov: ni jasno iz njih, ali je bila Črna gora svobodna ali ne itd. Cele dobe so preokrožene in dejstva niso prav predstavljena. »V teh knjigah je storjena velika krivica Črni gori in sploh zgodovini Jugoslavije, če se zgodovina Črne gore smatra samo za nekaj manj važnega.« Na podlagi teh referatov je sklepalo društvo, da bo storilo vse, da se te napake odstranijo, oziroma da se opremeni učni načrt.

O tem boju Črnogorci poročamo kot kronisti, pa tudi zategadelj, da bi bil že čas, da tudi kdo izmed Slovencev sestavi podobno statistiko o slovenski zgodovini v jugoslovanskih učbenikih, kot jo je svoj čas naš list že nakazal. Našel bi ogromno smoti, ki bi nas opravičeno razburili. Treba pa bo iskati tudi praktično pot, da se take pomanjkljivosti preprečijo. Naj nam bodo Črnogorci za zgled!

— Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenje, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovce grenčice«.

Plen zagrebških tatov

Priljetno s koristnim je hotela združiti znana zagrebška tatara Marija Buneta, ki je prišla te dni v Ljubljano. Obiskala je namreč svojega tatinskega tovariša Zvonimirja Sape, ki je bil prijet v času velesreje, ker je na velesrejo preveč stikal po tujih žepih in sedi sedaj v ljubljanskih zaporih. 24-letna Marija je takoj po obisku v ječi šla po ljubljanskih trgovinah ter z neverjetno spretnostjo izmikal razne predmete. V eni trgovini pa je bila le zasledena ter izročena policiji. Kar je ukradla v tej trgovini, so takoj dobili ter vrnili trgovcu. Policiji pa se je le čudno zdelo, da Buneta, ki je bila nekaj dni v Ljubljani, ne bi ničesar drugega ukradla. Ženska je seveda trdila, da je bila edina njena tatvina ona, pri kateri so jo zasledili. Čez nekaj dni pa je prišla na policijo lastnica neke mlekarne ter povedala, da je pri

njej neka ženska dala spraviti kovčeg. V kovčgu so našli kar tri ženske torbice, več ženskega perila ter drugega blaga. Vse to je Marija nakradla po ljubljanskih trgovinah, samo policija sedaj ne ve, kje. Tako ima policija sedaj tatino in njen plen, ne ve pa za prave lastnike. — Pri nekem drugem tatu pa je policija zaplenila zlato zapestno žensko uro in srebrno žensko zapestno uro, za kateri obe policija sumi, da sta bili ukradeni na velesreju. — Prav tako se še nihče ni zglasil na policiji zaradi blaga, ki ga je policija našla pri močlanskih otrocih. Ti so sami priznali, da so kradli na velesreju, ne vedo pa, kje so nabrali vse te drobnarije. Tako ima policija sedaj kar malo skladišče, skoraj trgovino raznega blaga in ne ve, kam bi z njim, ker se lastniki ne javijo.

nika za trgovino z moštom in mladim vinom v pljuškem in ljubljanskem okraju. — Pravilnik o napravi in vzdrževanju hodnikov v območju mestne občine mariborske.

— Nove učne šolske knjige. Za letošnje šolsko leto je izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeče učne knjige: Francoska čitanka za 5. in 6. razred srednjih šol (vredn. V. del), sestavil Rudolf Južnič. — 52 Din. — Geometrija za 5. razred srednjih šol, priredil Vladimir Lapaune. — 48 Din. — Občni zemljepis za višje (V. razred) razrede srednjih in strokovnih šol, sestavil dr. Valter Bohinec-Silvo Kranjec in dr. Roman Savnik. — 48 Din. — Srbohrvatska vadnica (IV. letnik) za srednje in njim sorodne šole, sestavil dr. Mirko Rupel. — 40 Din. — Liturgika za srednje, meščanske in tem podobne šole, spisal dr. Fran Jaklič in dr. Ivan Vrečer. — 34 Din. — Latinska vadnica in slovnica za I. razred klasičnih in V. razred realnih gimnazij, sestavila Sovre Anton in Tomec Ernst. — 50 Din.

— Tobačna tovarna v Ljubljani sprejema dnevno pošiljke za sprejem na delavska mesta. Ker ni izgleda, da bi se v doglednem času sprejemali novi delavci, se interesi opozarjajo, da naj nikar ne pošiljajo prošnji ali priporočila, ki se v nobenem slučaju ne morejo upoštevati.

— Pogrešan mladenič. Solski upravitelj od Sv. Roka v okraju Šmarje pri Jelšah se je ponovno obrnil na ljubljansko policijo, naj mu pomaga izslediti 21-letnega mladeniča Karla Potočnika, ki je pred dnevi izginil od doma ter so njegovi starši v velikih skrbih zanj. Mladenič je namreč gluhih in nekoliko nagnjen k potepuštvu. Verjetno je, da služi pri kakšnem kmetu za hlapca. Ako bi kdo vedel o takem gluhih mladeniču, naj sporoči ljubljanski policiji ali najbližji orožniški postaji.

Beli zobje

naredi vsak obraz privlačen in lep. Da dobimo lepe, bele zobe, jih snožimo zjutraj in zvečer s prijetno osvežujočo in okusno zobno pasto Chlorodont. Že po kratki uporabi dobé zobe čudovito lep lesk slonove kosti. Tuba Din. 8.-. Jugoslovanski proizvod

— Ponesrečeni in poškodovanci. Z vrelo kavo se je polil in močno opeknel po glavi in vsem telesu 1-letni Franc Biteznič, sin delavke na Brdu 14 pri Zgoraji Šiški. — V Soledražici je tolkel po patroni 36-letni tkalec Anzelmo Ilc. Patrona je eksplodirala ter ranila Ilca po rokah, očeh in telesu. Poškodbe so težkega značaja. — V mestni klavnicji je večeraj nekdo sunil z nožem v levo roko 19-letnega mesarskega vajenca Martina Goloba iz Zgornje Šiške in ga nevarno ranil. — V Križah pri Trzinu je tovorni avto podrl 22-letnega pomočnika Jožeta Perka iz Zgornjih Duplej 30. Perko je dobil hude poškodbe na glavi.

Preiskava o smrti Penkove končana

Okoli 10. junija so našli v potoku Rači v bližini Podrečja, občina Dob pri Domžalah, že naginjen žensko truplo, v kateri so pozneje spoznali bivšo bogato Amerikanko, na stara leta previtkarico. 57-letno Marijo Penkovo, ki je stanovala v Podrečju pri mizarju Francetu Hribarju, kateremu je bila prej prodala svojo hišo. Penkovo so že pogrešali od 27. februarja letos naprej. Ko so truplo potegnili iz vode, je sodna komisija ugotovila, da ima utopljenka znake nasilja, ki so kazali, da je bila najbrž umorjena.

Umora je bilo osumljenih 7 oseb, ki so bile po orožniških prepeljane v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča, kjer se je uvedla kazenska preiskava proti vsem osumljenim. Ta preiskava je sedaj končana. Preiskovalni sodnik je spise predložil drž. tožilstvu, da odredi po proučitvi vsega zbranega materiala, ali se proti osumljenem dvigne obtožba zaradi umora ali ne. Tri osumljene osebe: Marija Dolničar star. in Marija ml. ter Miha Hribar so bili te dni izpuščeni na svobodo. Ostali štirje osumljeni, tako glavni osumljenec mizar France Hribar in klobučarski pomočnik Jože Pirc so bili pridržani v zaporih. Hribar pa zanika vsako krivdo.

Domžale

Družabni večer »Bistrice«. V nedeljo je priredila Dijaško pošteno društvo Bistrica družabni večer v Društvenem domu. Zbrane goste sta počastila s svojo navzočnostjo g. minister dr. Miha Krek z gospo ter g. ban dr. Marko Natlačen. Večer je otvoril g. Škofie France, pozdravil navzoče in podal na kratko smernice »Bistrici«. Nato je spregovoril burno pozdravljen g. ban dr. Marko Natlačen; spominjal se je onih let, ko je kot akademik sodeloval pri Slovenski dijaški zvezi in pokazal njeno delovanje v onem času. Posebno pa je naročal, naj homo strnjani in disciplinirani, kajti samo tedaj homo kaj dosegle. S pristničnimi besedami je nato pozdravil g. bana domžalski župnik, duh. svetnik g. Bernik, častni član »Bistrici« in velik prijatelj dijaštva. K besedi sta se oglasila g. ing. Tepež, predsednik Slov. di. zveze, in akademik Poštovar, predsednik Akademike zveze. Obljubila sta, da bo šlo slovensko katoliško dijaštvo strnjeno in disciplinirano v borbo za svoje ideale. Govoril je tudi g. minister dr. Miha Krek; njegove besede so navzoči z navdušenjem sprejeli. Na večeru je sodeloval akademski kvintet, orkester mengeške godbe in konservatorist g. Drago Zagar. S to dobro pripravljeno in dobro uspešno prireditvijo so Bistričani pokazali, da niso zadnji in najbolj zaspani v krogu slovenskega katoliškega dijaštva.

Celje

PROSVETNI VEČER KAT. PROSVETNEGA DRUŠTVA

Po daljšem neprostoletnem odmoru odprva Katoliško prosvetno društvo v Celju zopet sezono prosvetnih večerov. Celjanom so gotovo še dobro v spominu prosvetni večeri, ki so se vsilili pred razpustom društva. Z novo sezono, ki jo odprva društvo, hočemo podati občinstvu pri posameznih večerih vpogled v življenje in delovanje raznih slovenskih narodov, obravnati nekatera aktualna dnevna vprašanja in s tem nadaljevati s delom tam, kjer smo bili pred dvema in pol letom prekinjeni. Prvi prosvetni večer, ki bo v ponedeljek, dne 14. oktobra ob 8 zvečer v veliki dvorani Ljudske posojilnice, bo posvečen najmanjšemu slovenskemu narodu, Lužiskim Srbom. Ta najmanjši slovenski narod je pred 350 leti izgubil svojo samostojnost, odkar ga je praški mir odtrgal od češke države. Predavatelj bo s pomočjo krasnih skioptičnih slik govoril o zgodovini in zemljepisnih razmerah, pokazal čudovito krasne narodne noše, govoril o življenju v Budišinu in v Blotah, arabskih Benetkah, ter podal s skioptičnimi slikami pregled srbske književnosti. Vmes bo vpletel predavatelj recitaciji dveh krasnih srbskih pesmi v svojem slovenskem prevodu in v izvirniku. Ker je Celje prvo mesto v Jugoslaviji, ki bo proslavilo žalostno 350-letnico propada državne samostojnosti lužiskih Srbov, zato vabimo občinstvo, da se udeleži predavanja v največjem številu. Na dnevnem redu je tudi kratak otvoritveni govor in orkestralna točka.

— Prevzem poslova pri okrajnem cestnem odhodu. V četrtek zvečer je župan g. Mihelič prevzel od dosedanjega predsednika okrajnega cestnega odbora g. dr. Gorčana predsedniške funkcije.

— Pogreb g. Tovornika Jakoba, cink. delavca v pek. z Dobrove, očeta banovinskega uradnika g. Tovornika v Ljubljani, bo danes ob 5 popoldne na okoliškem pokopališču.

— Nepošten krošnjar. Franju Cesarcu, krošnjarju iz Hromca pri Djurmancu, je v sredo nekdo ukradel v neki gostilni denarnico s 650 Din gotovine. Policija je aretirala zaradi tega 5 krošnjarjev in ugotovila med njimi tatu.

Ptuj

Poslovanje protituberkuloznega dispanzerja v Ptuj. Dispanzer, ki je bil ustanovljen 1. avgusta t. l., je imel v dveh mesecih 48 ordinacijskih ur; posluje vsak torek in četrtek, kakor že znano, brezplačno. Prvih zdravniških pregledov je bilo izvršenih 240; od teh je bilo ugotovljenih 18 primerov odprte, 74 primerov zaprte tuberkuloze; dalje 3 primeri tuberkuloze v grlu, 1 primer kostne tuberkuloze, 1 primer kožne in 1 primer tuberkuloze žlez. Poleg tega je bilo ugotovljenih 60 obolenj na drugih boleznih, 87 primerov pa je bilo popolnoma zdravih. — Ponovnih zdravniških preiskav je bilo 108, röntgenskih pregledov 77, preiskav izmečka 45 in 114 primerov sedimentacije krvi. Tudi je bilo izvršenih 19 bioloških poizkusov za okužbo, od katerih je bilo 11 pozitivnih primerov; napravljenih je bilo tudi 15 pneumothoraksov šestim osebam, 8 bolnikov pa je bilo oddanih v oskrbo bolnišnici. — Od številca zgoraj omenjenih oseb se je prostovoljno javilo v dispanzerju 46, od privatnih zdravnikov poselanih 41, od oblasti pa 107 oseb. Zaščitna sestra je napravila 42 socialno-higijenskih obiskov in se je njenemu povabilu odzvalo in javilo v dispanzer 17 bolnikov. V dispanzerju je bilo končno popolnoma pregledanih 28 družin. Navsezadnje pa je iskalo 31 oseb. Dispanzer je nadalje oskrboval bolnike tudi s toplomeri, pljuvalniki, razkužilnimi sredstvi, zdravili in v mnogih primerih je bilo siromašnim bolnikom pomagano tudi z denarnimi podporami. — Iz zgorajne statistike je razvidno, kako velike važnosti tako v socialnem, zdravstvenem in gospodarskem oziru je vzdrževanje protituberkuloznega dispanzerja. Odveč bi bilo na tem mestu še posebej omenjati vse ostalo delo, ki ga dispanzer vsi po svojem programu. Da bo dispanzer zamožljive načrte v polni meri realiziral tudi v bodoče v korist bednih izmed najbednejših, se tudi letos Protituberkulozna liga v Ptuj obraca na vse merodajne činitele v ljudsko proročje, da svoje blagohotne podpore ne odrečejo tudi za prihodnje leto 1936, nasprotno, ista prosa, da po plačilnih zmoglostih svoj prispevek primerno zvišajo. Ker se mora proračun dispanzerja zaključiti najpozneje do 15. decembra t. l., se v ljudsko naprošajo vsi, posebno pa občine, da o svojih sklepih ozir. o višini prispevka obvestijo Protituberkulozno ligo najpozneje do 1. dec. 1935.

Smrtna nesreča s puško

Metlika, 10. oktobra. 15-letni deček Šavor Stanko iz Radovice je gnil vole na pašo. S seboj je imel voziček, na katerem bi po končani paši odpeljal koruznico. Na pašo pa je v nekem grmu našel staro zarjavelo puško, katero je najbrže pustil kak divji lovec, katerih je po naših krajih zelo veliko. Na pašo se mu je pridružil Zlogarjev Lojze. Iz neznanega vzroka se je nabasana puška sprožila in zadela Šavorja Stanka v levo prsno stran. Smrtno zadet se je zgrudil in par minut nato izdihnil radi notranje izkrvavitve.

Zlogarjev Lojze je pripeljal danes metliški orožniki v Metliko, zanika pa vsako krivdo. Nadaljnja preiskava bo dognala, čigava je bilo orožje in kdo je kriv te tragične nesreče.

Mengeš

Spominska svečanost za pokojnim kraljem. V sredo ob 8 je bilo cerkveno opravilo, katerega so se udeležili uradi in vsa društva. Načrt je bila skupna spominska svečanost v društvenem domu, kamor je občinska uprava povabila vsa društva in korporacije. V veliki dvorani dvorani: je bilo premo prostora za vse zastopnike in občinstvo. Mengeška godba je v začetku zaigrala žalostno, med igranjem godbe se je dvignil zastor na odru in luč je razsvetlila sliko kralja Aleksandra I., okrašeno s premočnim cvetjem. Predsednik občine se je v lepem govoru spominjal velikega kralja. Sledile so deklaracije, vmes pesmi pevskega zbora, nato je domači nadžupnik g. Sušnik slavil vrline velikega kralja, posebno je poudaril njegovo plemenito junštvo. H koncu je godba zaigrala državno himno. Zal, da se dve društvi iz nerazumljivega vzroka, skupne spominske svečanosti nista udeležili, dasi bi pričakovali od njih, da bi bili prvi na mestu.

Novo mesto

Novo poročje na Krki v Kandiji, bo napravljeno čimprej. V ta namen je odločila občina znesek Din 15.000, — 9000 Din so veljale nove stojnice na živilskem trgu.

Na zadnji javni občinski seji je bil sprejet in odobren računski zaključek za leto 1934-35. Dosedanja blagajničarka g. Avsecova, je dobila razrešnico.

Ako ti je zaročenec
pozabil čestitati
ne vzmernijaj se

jei

Ki-Ki
bonbon

PROIZVOD »UNION«, ZAGREB.

Trbovlje

Zalna svečanost za pokojnim kraljem se je na najbolj dostojen način izvršila tudi v Trbovljah. Skupen sprevid vseh organizacij izpred rudniške restavracije z zastavami in dvema godbama je prišel točno ob devetih k cerkvi, kjer je bila zbrana šolska mladina. Cerkevne molitve je opravila vsa duhovščina, za sklep pa je cerkveni pevski zbor mogotno in ubrano zapel stari ruski kor, kakor še nismo slišali. Svečanost se je nadaljevala na trgu pred cerkvijo. Ob kraljevem spomeniku so se vrstili govori župana g. Klenovška, posl. g. Pleškoviča in g. prof. Rateja, vmes pa petje združenih pevskih zborov, godba in polaganje krasnih vencev ob spomeniku. Po deseti uri je bila vsa proslava končana in množice so se v svečani resnobni razšli.

Težavno stanje obrtnikov. Obrtniki iz Trbovelj in okolice so sklenili v posebni deputaciji prihajajoči torek obiskati g. bana in mu obrazložiti svoj težaven položaj. Posebej še stanje zadolženosti, ki jim ni več mogotce izpolnjevati raznih obveznosti. Potom banovine upajo pri centralni vladi doseči razumevanje za svoj obupen položaj.

Dogotovitvi bo treba prostor okoli spomenika in spominske lipe na trgu pred cerkvijo. Novi svetilnik posrečeno zaključuje skupino na stopnišču, zato se tembolj opazi, da okoli spominske lipe še nekaj manjka, posebno ob raznih slovesnostih. V načrtu je itak ograja okoli lipe in hodnik od nje, a čim prej se delo zaključi, tem bolj.

Cerkveni vestnik

V torek, 15. oktobra, na praznik sv. Terezije Velike bo v karmelski cerkvi na Selu pri Ljubljani: Ob 5 tih sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim; ob 6 slovesna sv. maša; ob 7, 8, 9, 10 in 11 tih sv. maša. Ob 17 pridiga in pete liturgije z blagoslovom. Na praznik sv. Terezije je v karmelski cerkvi ves dan izpostavljeno sv. Rešnje Telo. Od 5 zjutraj do 6 zvečer. Pridite v obilnem številu. Vabljeni so zlasti Moščani, ki naj bi se vsako uro vrstijo v skupinah in skupno častili Gospoda v najsvetejšem zakramentu. Koliko blagoslova bo ta dan delil vsem. Priporočali mu bomo zlasti zadevo nove župne cerkve Svete Družine v Mostah, ki bo po želji prevzvišenega najlepší spomin na letošnji evharistični kongres v Ljubljani. Evharistični Jezus bo blagoslovljal neumoren trud in neštete žrtve moščanskega pastirja in njegove črede. Pridite, molimo! Pridite prosimo!

Stalna prosveta sv. Nikolaja ima jutri v nedeljo, 13. oktobra, svoj redni občni zbor v Jugoslovanski tiskarni. Prišelje točno ob 5 popoldne. Člani in članice polnostevilno!

Naznanila

Ljubljana

1. Nočno službo imajo lekarnar: mr. Baharčič, Sv. Jakoba trg, 9; mr. Ranor, Miklošičeva c. 20 in mr. Gurias, Mosje.
1. Znamo izvesti Brandt-trio koncertira v Ljubljani v četrtek, dne 17. t. m. ob 8 v Hubadovi dvorani ter prináša povsem nov, zanimiv spored. Seicel bo od ponedeljka dalje v predprodaji v Matični knjigarni po 30 lra.
1. Kava Kodeljercu. Danes ob 30 in jutri ob 15.00, 17.30 in 30 »Manolova« s Svetislavom Petrovičem.
1. Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameštencev Slovenije, podružnica Ljubljana vabi članstvo in prijatelje na društveni izlet v nedeljo, dne 13. okt. k Sv. Gregorju pri Vel. Lašah. Odhod ob 7.30. Vsek naj kupi povratno karto do Ribnice. Nedeljsko dolžnost opravite pred odhodom. Prosimo za številno udeležbo. Če vreme ne bo ugodno, se izlet preloži na naslednjo nedeljo. Bog živi!

Sah

Sah. klub »Triplav« sporoča svojini članom in drugim sahovskim interesentom, da prične v petek, dne 11. t. m. z rednim delovanjem v jesenski in zimski sezoni. Ta dan se vsi bratovski za mesec oktober. Ker ima klub za tekočo sezono pripravljen obširen spored, je klubovo vodstvo odredilo, da se torek, dne 15. t. m. prične turnirja za prehodni klubov pokal, za katerega se vsi borba že deseto leto. Na ta turnir prav posebno opozorjamo vse naše šahiste, ki se niso vključili po drugih sahovskih društvih. Izginali do četrta vsak torek in petek v Areni »Narodnega doma« od 8 naprej.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Fran Šuklje v nacionalni uri

Fran Šuklje je ena najbolj markantnih in pomembnih postav slovenske politične in kulturne zgodovine proti koncu 19. in v začetku 20. stoletja. Pa še ko je bil v političnem pokolu, je s svojim spretnim peresom večkrat posegal v tok stvari ter je napisal mnogo pomembnih razprav in nešteto člankov. Posebno važna pa je njegova knjiga spominov, s katero je Fran Šuklje ohranil zgodovinsko bogastvo dragocenih podatkov. Uredništvo nacionalne ure, ki jo oddajajo dnevno vse tri jugoslovanske radijske postaje, je dalo na program tudi tmo: »Fran Šuklje — zgodovinska skica«. O Franu Šuklju bo drevi v nacionalni uri govoril urednik »Slovenca« g. Ciril Kočever. — Nacionalna ura je ob 19.30.

Sobota, 12. oktobra: 12.00 Virtuozi (instrumentalni sol, koncert na ploščah) 12.45 Vreme, poročila 12.50 Čns, obvestila 13.15 Nekaj naših resnih spevov na ploščah 14.00 Vreme 14.00 Delovna, izjava 14.30 Nac. ura; Fran Šuklje; zgodovinska skica (predava g. Ciril Kočever, urednik »Slovenca« iz Ljubljane) 15.00 Izbrana ura: Govor, posmi recitacije 15.00 Radijski orkester 22.00 Čns, vreme, poročila, spored 22.15 Berlin: Odlomki iz fantazične simfonije. Konec ob 23.

Drugi programi

Sobota, 12. oktobra: Belgrad: 20.00 Pester večer 23.00 Plesna glasba (plošče) — Zagreb: 23.00 Godba na pihala 23.00 Narodne pesmi 23.30 Radijski orkester 23.35 Plesna glasba — Dunaj: 18.00 Narodne pesmi 19.05 Lisstove klavirske skladbe 19.30 Humor v petju 20.10 Rat. potpourri 22.30 Pesmi in arije 23.05 Laska glasba 24.00 Glasovska glasba — Budimpešta: 20.30 Izbra 22.30 Glasovska glasba — Trst-Milan: 17.15 Plesna glasba 20.40 Valček 22.35 Revija 22.15 Plesna glasba — Rim-Bari: 17.10 Mandol, koncert 20.40 Pargolotti: Stabat Mater 21.40 Zgodnja solita, oratorij, Perosi —

230 naših delavcev

dela neprestano stole v vseh izbirah, pohištvo in parkete. Zato Vam vsako še tako veliko dobavo lahko izvršimo v najkrajšem času in po najugodnejših cenah.

REMEC-Co
DUPLICA-KAMNIK

Koledar

Sobota, 12. oktobra: Maksimilijan, škof: Serafin. — Ščip ob 5.39. — Herschel napoveduje dež.

Osebnosti

— Odlikovani so z redom Jugoslovanske krone tretjega razreda peh. polkovnik Rudolf Sobota; z redom Jugoslovanske krone četrtega razreda strok. kap. I. razr. Franjo Blažič in z redom Svetega Save tretjega razreda višji stalni voj. profesor Friderik Juvančič. — Upokojeni so peh. polkovnik Rudolf Sobota; strokovni kap. I. razr. Franjo Blažič; peh. polkovnik Viktor Kovačič, vojaški pisar III. razr. Maksim Miler in višji godbenik I. razr. godbe 35. pešpolka Miroslav Slivnjak. — Za pripravnika za generalštabno stroko je bil sprejet topniški kap. I. razr. Oton Čuš.

— Prevedeni so v zrakoplovstvo topniška poročnika Ivo Novak in Ivan Pezelj in peh. poročnik Josip Helebrant. — Odstavka na državno službo je bila sprejeta vet. kap. I. razr. Matku Maroltu. — Imenovan je za vršilec dolžnosti pomočnika načelnika intendantne štaba dravske divizijske oblasti peh. kap. I. razr. Milenko Bešlič.

Ostale vesti

— Kongres Kristusa Kralja v Salzburgu, ki se bo vršil od 24. do 27. oktobra, postaja čim dalje bolj važen tudi za delo Katoliške akcije. Predavatelji uživajo evropski sloves in segajo zelo globoko v versko življenje. Zopetno pokristjanjenje modernega človeka, družine, ljudskega in narodnega življa so glavna tema na zborovanju. Poleg tega pa je evharistična tridnevnička, kjer zopet nastopajo znameniti govorniki kot knezoškof dr. Waitz, prelat Fried itd. Zanimivo bo brez dvoma predavanje kako rešiti one, katere je zajel komunizem ali brezbožno gibanje. Sodoben je tudi govor o katoliškem delavskem mladinskem gibanju v Belgiji. Socialni karitativni apostolat v rdeči četrti francoskega veleposla. Ker so predavanja aktualna in zanimiva, upamo da bodo Slovenci tudi zastopani na kongresu Kristusa Kralja, ki se konča ravno na ta dan.

— Kresniška podružnica Sadjarskega in vrtarskega društva priredi od nedelje 13. oktobra do ponedeljka 21. oktobra razstavo sadja in semen v Jevnici poleg kolodvoru, v prostorih znanega odličnega sadjarja Antona Godca. Otvoril jo bo v nedeljo 13. oktobra ob 10 popoldne g. višji sadjarski nadzornik Humek Martin iz Ljubljane, ki bo ob tej priliki gotovo podal mnogo lepih in koristnih nasvetov v prosepah zasavskega sadjarstva. Ljubitelji zdravega in lepega sadja bodo imeli ugodno priliko, da si nabavijo cenenejšega sadja, posebno še, ker so zveze vlakov tako ugodne in vožnja polovična.

Sladkosti vseh sladkosti
so Petričkove — novosti!

— Mesto cvetja na grob gosp. župnika Natlačenca Petra sta darovali ga. Metka in gospa Režika Vilfan 300 Din Marijanišcu za uboge otroke. Blagima dobrotnicama Bog stotero povrni!

— Večerni trgovski tečaj v središču Ljubljane priredi Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2/11. Vpisovanje vsak delavnik med uradnimi urami. Začetek pouka 15. oktobra, vsa pojasnila brezplačno. Ker poučujejo samo na tem večernem trgovskem tečaju strokovni profesorji, se tečaj najbolje priporoča.

— Sadna razstava v Boštanju ob Savi. V tekočem tednu se vrši pri tukajšnji sadjarski podružnici tečaj za sortiranje in vlaganje sadja v ameriške zabojke. Udeleženci so skoro iz vseh sadjarskih podružnic krškega okraja. Z po tečajnikih vloženi zaboji sadja bo v nedeljo, dne 13. oktobra prirejena sadna razstava. Vsi ljubitelji in tudi trgovci lepega sadja, ste k ogledu razstave vlnudno vabljeni.

— V Službenem listu kr. banke uprave dravske banovine od 9. t. m. je objavljena »Uredba o izpremembah in dopolnitvah uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah«, dalje »Uredba o volitvi svetnikov trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornic«, »Odločba o imenovanju nadzor-

Kako love kite z elektriko

Največjega sesavca na svetu, kita, love zdaj z električno harpuno, ki jo izstrele iz puške. Lov na kite je eden najstarejših, najzanimivejših, a morda tudi najtežjih poklicev. Pred 50 leti so preganjale kite samo jadnice, ki so se pa morale umakniti nalašč za to zgrajenim in opremljenim parnikom, kitolovcem iz Dundeeja. Takrat so kite lovili z eksplozivni.

Ko še nismo poznali petroleja, so v svetilkah žgali kitovo olje, ki pa nam zdaj služi poleg drugega tudi za nadomestek za maslo, za fino milo in lepilne kreme. Kitovo olje dobivamo največ od kitov iz antarktika, kjer jih love od jeseni do zgodnje pomladi. Tedaj se vračajo parniki v svoja domača pristanišča, naloženi vsak s povprečno stotisoč sodi. Tri četrte tih ladij je norveških in angleških, druge so ameriške. Kitov nalove vsako leto povprečno okoli šest milijonov sodov (ali en milijon ton), kar je vredno čez 50 milj. dolarjev.

Od severnega kita dobivamo spermacet, nekako olje, ki se nahaja v koži njegove glave, poleg tega pa tudi ambro. To je bela ali siva, vosku podobna, zelo prijetno, dišča, neizmerno dragocena snov. Nahaja se v njegovem drobovju, ali pa plava po morju ali obalah, kamor jo je izvrget. Svetovne parfumerije plačujejo za funt te dišave po sedem tisoč dolarjev. Največ olja dobivamo od modrega kita iz antarktika, ki je največja žival na svetu. Največji, ki so ga ujeli, je bil čez trideset metrov

težke harpune ne meri natančno. Harpuna je sto trideset funtov (65 kg) težka in privezana na vrh, ki je tri do štiri centimetre debela. Strelec je pripravljen, da izstrelí približno meter dolgo harpuno in zadene svoj plen, ko se pokaže.

»Tam je,« vzdikne. Kratak ukaz in težki projektil zažvižga nad vodo, za njim pa se odzveni vrv v nizkem, širokem loku. Ko je usodna harpuna zadela kita, udari ta z vso svojo titansko silo.

Če uporabljajo električno harpuno, je kitova borba kmalu pri kraju. Ko se kit spusti naprej, potegne za vrv. Tedaj se štiridelna brada harpune odpre in osti se močno zasade v žival. Tedaj začne kit, ves besen od bolečine, bežati in vleči za vrv, ki je spojena z električno baterijo. Tako je kontakt napravljen in po žici, ki je vpletena v vrv, švigne v kita električni, 80 voltov močni tok. Tam doli v temnih globočinah, kjer se je še trenutek prej boril za svojo prostost, postane naenkrat vse mirno. Peneče se morje je edini dokaz njegove kratke borbe.

Vsa drugačna pa je borba tega morskega mamuta, borba, ki traja včasih več kakor pol ure, kadar ga ubijajo z bombami ali granatami, ki so pritrjene na harpuno. Kadar težek projektil zadene kita, beži kar more. Ko potegne za vrv, se osti brade odpro in mehničen detonator sproži granato v njegovo telo. Uboga žival postane od bo-

do pet in štirideset odstotkov. Preden olje vlijejo v sode, ali preden ga spravijo, ga precede skozi rešeta, da odstranijo ocvirke ali druge trdne odpadke.

Sezija za kitolov na daljnem jugu se začne v oktobru in novembru in traja skozi poletne mesece ali pa samo do marca. Ladje pridejo v lovišče zgodaj spomladi, ko gredo kiti na jug za hrano. Njih priljubljena hrana so morski raki, ki jih na površju morja na milje daleč kar mrgoli, tako da dobi morská gladina od njih barvo.

Kit zaplava v te žive krpe, odpre svoj, kakor brezdnó globok gobec, potegne vase za en ali dva sode rakov in jih požre, potem ko se mu je morská voda skozi goste rese, ki so mu za mrežo, odtekla iz gobca. V zgornji čeljusti ima namreč namesto zob na vsaki strani po tristo ploščatih roženih res, tri do pet metrov dolgih. Te so v trgovini znane kot »ribja kost« (Fischbein).

Ladje kitolovce goni nafta, ker bi ladje na parne stroje, ki ropotajo, opozorale kita na nevarnost. Sluh teh velikanških sesavcev je veliko boljši kakor vid, zakaj bobnenček njihovega ušesa je tako občutljiv, kakor so bili med svetovno vojno mikrofoni, pritrjeni na dno ladij, da so jih svarili pred podmornicami. —

Abesinec in njegov sinček gresta na vojno. Slika iz abesinske mobilizacije. Iz dežele Harar je prišel v vojaške vojske, za njim pa mu je njegov sinček nosil puško in tornistro.

Največji meteor na svetu

Pred kratkim so listi poročali, da je nemški vseučiliški profesor dr. Schmid iz Bonna odkril blizu Poznania na Poljskem največji meteor, ki je kdaj padel na evropsko celino. Ta zvezdni utrinek tehtal 20.000 kg.

Zgodovina tega odkritja je zelo zanimiva. Nikdar se noben učenjak kakšne zanimivosti ni odkril na bolj romantičen način. Nekega dne je prof. Schmidt v nekem nemškem časopisu bral podlistek, v katerem pisatelj opisuje neko dogodivščino, katero je doživel pred kratkim v nekem gozdu blizu Poznania. V obliki čedne novelice pisatelj pripoveduje o nočnem roparskem napadu v tistem gozdu, ki pa se je končal na ta način, da se je naenkrat v zraku nekaj čudovito posvetilo ter je takoj nato blizu tam sledil silen tresk. Te nočne prikazni so se roparji tako ustrašili, da so svojo žrtev izpustili in pobegnili. Nočni dogodek, nenadno svetlobo in tresk je pisatelj tako natančno popisal, da je prof. Schmidt takoj zaslutil, da je pisatelj nekaj tekega res sam doživel.

Zato se je prof. Schmidt takoj napotil v tisti kraj, kjer je zvedel, da pisatelj tam živi, in ga je obiskal. Na podlagi pogovora s pisateljem, je profesor takoj ugotovil, da ga slutnja ni varala in da je pisatelj res doživel trenutek in videl, kako je meteor padel na zemljo. Začel je obširne preiskave

poljski muzeji tako dragocenost prepustili inozemskim muzejem.

Kakor rečeno, je ta meteorit 20 ton težak in je največji, kar so jih doslej našli v Evropi. Vendar pa je na zemljo padlo še mnogo drugih meteoritov, ki so izdatno večji kakor pa ta največji evropski meteorit. Raziskovalec Nordensköd je na primer iz Grönlandije pripeljal meteorit, ki je več ton težji kakor pa poljski. Še večji pa je meteorit, kateri je spravljen v naravoslovno-zgodovinskem muzeju v Njujorku. Ta je 36 ton težak in je največji meteorit, ki je spravljen v muzeju. Največji izmed vseh pa je orjaški kamen, ki je leta 1907 priletel na zemljo ob reki Tunguski v Sibiriji. Ko je priletel na zemljo, je vnel cel gozd in ga polomil ter povzročil v zemlji tako jamo, ki je več kilometrov široka. Zaril se je tako globoko v zemljo, da ga še do danes niso mogli dvigniti. Na lice mesta je odšlo že več znanstvenih ekspedicij, ki so pa samo to ugotovila, da je ta kamen najmanj pol milijona ton težak.

»Gospodična Milena, ali vas smem s krstnim imenom klicati?«

»Lahko, če me smejo ljudje potem klicati s vašim priimkom!«

Casnikarji v Addis Abebi. Z vseh delov sveta je prišlo v glavno abesinsko mesto vse polno časnikov, fotografirajo in filmskih operaterjev.

čolg; vsakih trideset centimetrov njegove dolžine tehtal eno tona! Povprečni kit da sto deset sodov olja, ujeli pa so tudi take, ki so ga dali po dvesto šestdeset sodov.

Prvotno so kite lovili z ročno harpuno (ostjo), pozneje z bombo in granatno harpuno, ki so jo izstrelili iz približno osemdeset centimetrov dolge puške. Z njo so bombardirali kita tako dolgo, dokoli izkrcavali. Okoli leta 1880 so sprožili misel, da bi kite ubijali z elektriko; tega načrta pa niso izvedli, dokler ni nemški znanstvenik, prof. Weber, po mnogih poskusih dognal, da bi harpuna, zvezana z električnim tokom, močnim 75 do 80 voltov, na mestu ubila tudi največjega kita. Električna harpuna ima več vrtilin, med temi tudi to, da ne preluknja kitovega sala, dočim ga bomba vsega preluknja, kar lahko spravi plen pod vodo in potopi, in kit je izgubljen.

Kite love z majhnega, a močnega jeklenega parnika, ki ima za izstreljevanje električne harpune posebno sestavljen kljun (prednji del ladje). Tak parnik imenujejo kitolovec. Štiri do osem takih parnikov je dodeljenih matični ladji, parniku, ki je mnogo večji od kitolovca. Matica je prav za prav plavajoča rafinerija za olje, kjer odigrajo in režejo kite in jim jemljejo olje, brž ko jih lovilci oddajo.

Na kitolovcu je vse polno dela. Kadar zakliče stražar v svojem vranjem gnezdu, visoko na jamboru: »Udari naprej, dve točki od desnega boka,« so vsi zmešani od samega pričakovanja. Ko kapitan zavpni »S polno paro naprej,« ukaže krmarju, naj spremeni smer. Pri puški za harpuno stoji možje vsak na svojem mestu in vsi zro, kje se bo iznad gladine dvignila sopara in pokazalo, kje je kitanski sesavec prišel na površje, da bi svoj porabljeni zrak izdihnil in vdihnil svežega.

Nihče ne ve, kje bo ta točka. A izkušen kapitan kitolovca navadno to ugane. Ladjo mora imeti petdeset metrov od tarče, zakaj puška zaradi vrvi in

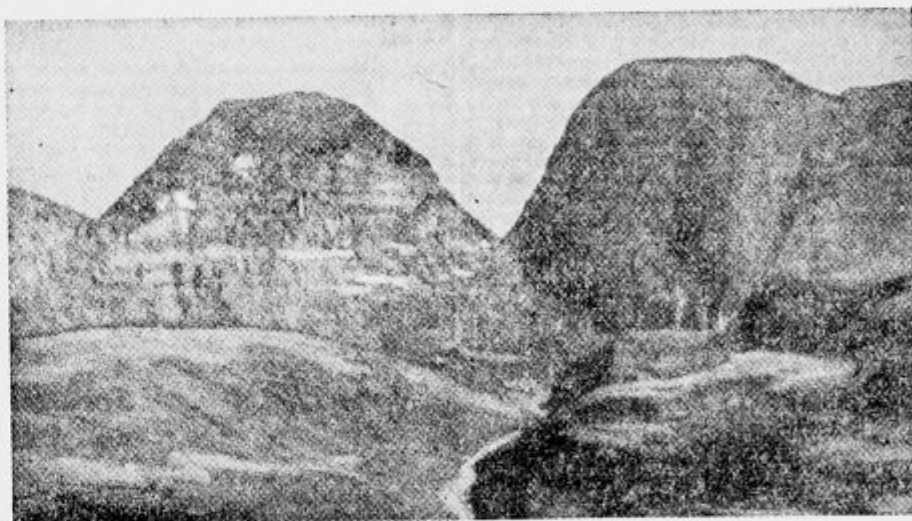
lečine vsa besna in se trudi, kako bi se osvobodila teh strašnih vilic. Tako beži in vleče z vso silo za seboj vrv, ta pa zopet ladjo. Poznali so slučaje, ko so ranjeni kiti ob »mrtvih« strojih vlekli parnik z naglico po sedem vozlov ali osem milj na uro.

Da bi pa od bolečin besni kit ne vlekel parnika predaleč ven na morje, pritrdijo nekakšne zavore na vrh, in če vidijo, da je kit izčrpan, da pa je vseeno še preveč živ, ga dohite in vržejo vanj drugo eksplozivno harpuno. Ako ga na mestu ne počonča, še malo počakajo. Ko je že popolnoma onemogel, vržejo vanj milostno harpuno, ki mu ugasne življenje. Ta harpuna nima brade in zato ne ostane v živali, ampak ima bombo, in ko ta eksplodira, potegnejo harpuno nazaj na ladjo in jo opremijo z drugo bombo, nakar kita znova bombardirajo. In tako ga bombardirajo zopet in zopet, dokler zaradi izkrvavitve ne pogine.

Ko je kit mrtev, ga potegnejo h kitolovcu in ga napolnijo z zrakom, da plava na površju. S težkimi ladijskimi verigami ga privežejo za rep h kitolovcu in tako vlečejo k matici. Ko ga oddajo, mu najprej održejo rep in plavute, da ni v napojne razkosanju.

Z robom ostre lopate prerežejo kita podolgem od glave do repa. Blizu roba prereza, približno dvanajst metrov narazen, ga prebodejo in napravijo dve luknji, skozi katere potegnejo težke vrvi. Konec teh vrvi zvežejo na krovu z močnimi ročicami. V malem čolnu, ki plava ob živali, ki je še vedno v vodi, rešeta dva moža salo z zakrivljenimi žilastimi noži. Ko je salo izrezano, ga potegnejo na krov.

Salo zrežejo na tridesetcentimetrške kocke in jih vržejo v velikanške kotle, kjer se iz njih izcvre olje do zadnje kaplje. Ostalo nato prerežejo v tri dele. Te velikanške kose kuhajo v posebnih kotlih. Salo, ki varuje žival pred ledeno morskó vodo, je skoraj samo olje. Te dragocene tekočine ima kit

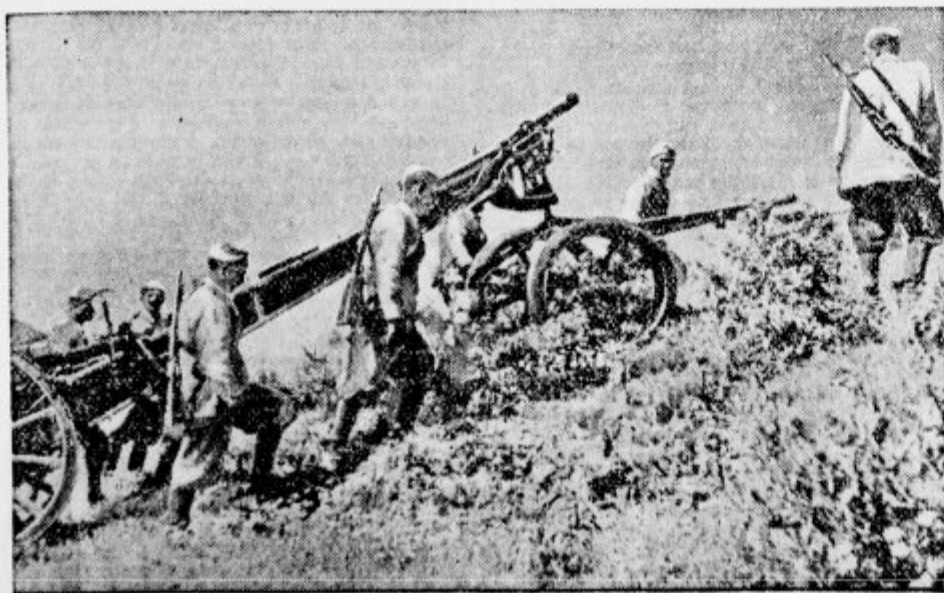
Dva strma gorska vrhova pri Desije, kjer je baje glavni stan abesinskega prestolonaslednika, 200 km severno-vzhodno od Addis Abebe

v kraju, kjer je pisatelj doživel tisto prikazen. V gozdu blizu Poznania, je končno našel v zemlji orjaško jamo, v kateri je 2 m pod zemljo ležal ogromni nebesni kamen.

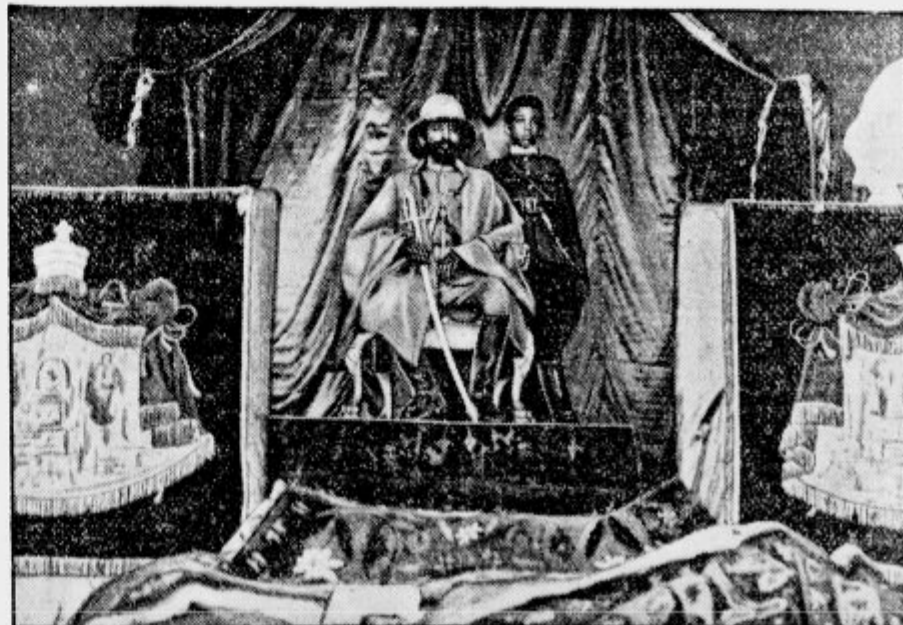
Ta meteor je silno velik, po večini iz mešanega kamena ter ima le malo kovinskih primesi. To skalo, ki je težka 20 ton, bodo kajpada morali dvigniti s pomočjo strojev, ker so človeške roke za to prešibke. Različni muzeji sveta, ki že imajo zbirke meteoritov, se zanimajo za to skalo izpod neba in jo hočejo dobiti. Vendar pa ni verjetno, da bi

Tisočletno lipo podrl vihar

V vasi Scharnstein blizu Linza na Zgornje Avstrijskem je rasla orjaška lipa, ki so jo cenili, da je najmanj 1000 let stara. Te dni je tam divjal velik vihar, ki je odlomil vrh lipo in ga vrget na streho sosednega kmeta s tako silo, da je streho podrl. Lipa je na deblu imela 11 metrov obsega ter je bila 40 m visoka.

Italijani spravljajo topništvo po strmih pobočjih brez potov na dostojanke.

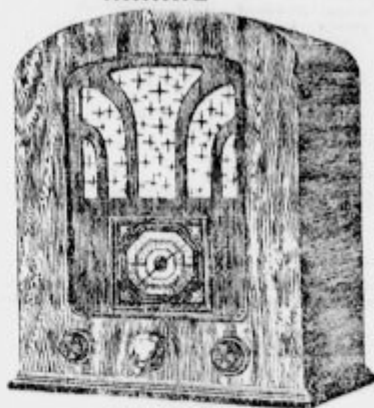

Najnovejša fotografija abesinskega cesarja, ki sedi na prestolu. Za njim stoji njegov najljubši sin.

120 DIN MESEČNO

SI MORE VSAKDO PRITRGATI, DA POSTANE LASTNIK PHILIPS RADIA

OKORISTITE SE S TO IZREDNO PRILIKO, KI VAM JO NUDI PHILIPS. — SEPET AFRIKE — SENZACIJE AMERIKE — EKSHIBICIOZNE PRIREDITVE EVROPE — INTRIGE AZIJE — ČUDA AUSTRALIJE IN OCEANIJE — POLITIČNE DOGODKE VSEGA SVETA — SPORTNE VESTI — POUČNA INTERESANTNA PREDAVANJA BOSTE ODSLEJ SPREJEMALI NARAVNOST OD VAŠEGA ZANESLJIVEGA IN NAJHITREJŠEGA SVETOVALCA PHILIPS RADIA

Uvedba zasebnega kliringa z Italijo

Finančni minister je z odlokom št. 4.324/VIII z dne 7. oktobra na predlog Narodne banke objavil sledeči odlok:

1. Izvozniki blaga iz Jugoslavije v Italijo morejo prodajati, fakturirati in zavarovati valuto izključno v dinarjih.

2. V okviru pogodbe o kliringu z Italijo se morejo vršiti delna plačila potom zasebnih kompenzacij po domačih borzah in to na ta način, da bodo uvozniki italijanskega blaga mogli vršiti plačila za 50% vrednosti faktur za uvoženo blago z odkupom terjatev naših izvoznikov v Italijo, katera se plača v kliring pod pogojem, da ostalih 50% vplačajo istočasno v kliring.

3. Narodna banka se pooblasti, da izda potrebna navodila za izvedbo teh transakcij v plačilnem prometu z Italijo.

Narodna banka je na podlagi tega pooblastila izdala sledeča navodila za izvedbo delnih zasebnokliringov transakcij glede plačilnega prometa z Italijo:

1. Kliringna pogodba o reguliranju plačilnega prometa z Italijo, ki je stopila v veljavo dne 1. novembra 1932, ostane še nadalje v veljavi.

2. V okviru te pogodbe se uvaja sistem zasebnih kompenzacij, da bi se dala izvoznikom možnost, da čim prej pridejo do vnovčenja svojih terjatev uvoznikom italijanskega blaga.

3. Vsak izvoznik blaga v Italijo prejme protivrednost izvoženega blaga z vplačilom lir na zbir-

ni račun Narodne banke pri Nacionalnem inštitutu za izmenjavo v inozemstvu. Od položene zneska izplača Narodna banka po prejemu avize izvozniku 15% v gotovini, za 85% pa daje kliringno nakaznico (avizo).

4. Kliringno nakaznico (avizo) mora izvoznik blaga v Italijo zadržati do prihoda na kronološki red izplačila ali prodati uvozniku italijanskega blaga po pooblaščenem zavodu na borzi.

5. Uvoznik italijanskega blaga more regulirati svoje obveznosti ob dospelih rokih a) z vplačilom v kliring celoga iznosa fakture, b) z vplačilom 50% v kliringu, drugih 50% pa z odkupom izvoznikovih terjatev preko pooblaščenega zavoda v smislu odredbe točke 4. teh navodil.

V primeru točke b) se more uvoznik okoristiti z odkupom izvoznikovih terjatev samo tako, da istočasno vplača drugih 50% v kliring.

6. Posredovanja med izvozniki in uvozniki iz Italije morejo izvrševati samo zavodi, pooblašeni za delo z devizami, sprovajajoč zaključke istočasno na borzah.

7. Zasebne kompenzacije v okviru kliringne pogodbe z Italijo se morejo vršiti na podlagi kliringov nakaznic (aviz).

Ker se niso borzne uprave razpravljale o uvedbi tega kliringa, je pričakovati, da se bo trgovanje s temi kliringnimi nakaznicami začelo na naših borzah šele prihodnji teden. Najbrž se bo trgovanje vršilo na isti način, kot z avstrijskimi šilingi.

Razdolžitev kmeta na Madjarskem

Te dni so tudi na Madjarskem sklenili na novo urediti vprašanje kmetovih dolgov in nova ureditev kmetovih dolgov bo stopila v veljavo dne 1. novembra.

Razbremenitev, ki je bila izvedena že v okvirju obstoječih uredb za kmetijske obrate do 10 orolov, se razširi tudi na obrate, ki imajo 10—20 orolov zemlje. Razdolžitev se izvrši na ta način, da se odkupi polovica obremenitve, ki presega 30—40 kratni katastrski čisti dohodek, v gotovini, če pa znaša dolg več kot 40 kratni katastrski čisti dohodek, pa prevzame država vknjiženi dolg. Za posestva do 10 katastrskih orolov se izpremene dolgovni denarnim zavodom (ki so bili že znižani na 40 kratni katastrski čisti donos) v obligacijski dolg. Za ta dolg bi se izdale enotne obligacije, ki bi se lahko mobilizirale. Za kasnejše računanje, da bo ta konsolidacija dolgov denarnim zavodom razširjena tudi na posestva z 10—20 kat. orolov. Za vsa zadržana posestva brez omejitve po velikosti je v načrtu izpremenitev dolgov, ki znašajo na 40 kratni katastrski čisti donos (gre za vse terjatve, ne samo za terjatve denarnih zavodov), v vknjižene dolgov. To bo nov dolg, ki se bo amortiziral v 40 letih pri 3% obrestni meri. Končno se znižajo z ozirom na zadnje znižanje obrestne mere Narodne banke obresti za dolgovne zaščitene kmetov od 4 na 3,5%, obresti za dolgovne nezaščitene kmetov pa od 5,5 na 5%.

Državna razredna loterija

V I. razredu 31. kola Drž. razredna loterije so dobile sledeče srečke: Premijo od Din 205.000 št. 41.995, Din 80.000 št. 99.843, Din 50.000 št. 53.150, Din 35.000 št. 49.238, Din 30.000 št. 91.081, Din 20.000 št. 48.632, Din 10.000 št. 1.305, 15.411, 55.945, 69.926, 88.675, po 5.000 Din št. 3.202, 15.129, 15.578, 43.101, 55.445, 66.949, 66.960, 88.523, 86.025, po 3.000 Din št. 252, 15.236, 15.820, 18.867, 24.898, 26.661, 27.277, 29.827, 33.014, 34.274, 40.493, 46.698, 48.725, 62.163, 63.494, 63.886, 67.425, 79.397, 91.653, 92.306, po 1000 Din št. 7624, 18.096, 14.079, 15.297, 15.672, 24.501, 25.372, 30.845, 37.940, 38.269, 39.621, 40.712, 41.335, 46.778, 53.051, 53.406, 54.417, 54.482, 57.237, 68.916, 73.196, 73.581, 75.117, 79.593, 84.194, 86.169, 86.426, 92.293, 96.145. Poleg tega je bilo izžrebanih 1.930 dobitkov po 400 Din.

Kmetički dolgovni na Poljskem. Poljski uradni list prinaša dva dekreta predsednika republike. Prvi dekret izpreminja naredbu z dne 24. oktobra lani v tem, da podaljšuje plačilni moratorij za dolgovne nastale pred 1. julijem 1932 na splošno do 1. oktobra 1938. Zakonite zamudne obresti se znižajo z veljavnostjo za nazaj na 6%. Nadalje so na novo urejena določila o preračunavanju kmetičkih dolgov v poljsko valuto. Ta ureditev kmetičkih dolgov se je po poljskih uradnih poročilih izkazala za potrebno, ker cene na svetovnih trgih padajo že nadalje in je zaradi tega tudi kmetom na Poljskem onemogočeno plačati svoje dolgovne v prejšnjih terminih.

Dobrodoči Sueškega kanala naraščajo. V mesecu septembru so znašali dohodki družbe, ki je lastnica Sueškega kanala, 73.41 (lani septembra 67.86) milij. frankov. Skupno so v prvih 9 mesecih letos znašali dohodki 650.93 milij., lani v istem razdobju pa 636.46 milij. francoskih frankov.

Borza

Dne 11. oktobra.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina in Curiha, narasla sta Amsterdam in Trst, dočim so ostali tečaji popustili.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na Ljubljanski borzi popustil na 8.58—8.68, dočim je na zagrebški borzi narasel na 8.57—8.67, na belgradski pa je notiral 8.55—8.65. Grški boni so notirali v Zagrebu 30.27—30.97, v Belgradu 30.75 blago. Angleški funt je ponovno narasel v Zagrebu na 237.71—239.31, v Belgradu pa na 237.70 do 239.30. Španska peseta je v Zagrebu notirala 5.575—5.675, v Belgradu 5.70 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2062.43—2077.03, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 735.97—741.03, London 213.95—216, Curih 1424.22—1431.20, New York 438.58—437.48, Pariz 288.18—289.62, Praga 181.33 do 182.44, Trst 353.30—353.47.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 31.631 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.235, London 15.0625, New York 307.125, Bruselj 51.725, Milan 24.975, Madrid 41.925, Amsterdam 208.06, Berlin 123.60, Dunaj 57.20, Stockholm 77.00, Oslo 75.65, Kopenhagen 67.20, Praga 12.73, Varšava 57.80, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6375, Buenos Aires 0.835.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je nadalje slaba in so tečaji zopet popustili. Voja škoda je popustila na 350. Tečaj na zagrebški borzi so nižji kot na belgradski borzi. Promet je zelo slab.

Ljubljana. 7% inv. pos. 75—76, agrarji 44—46, voja škoda promptna 347—350, begl. obveznice 58—62, 8% Bler. pos. 75—78, 7% Bler. pos. 65 do 67, 7% pos. Drž. hip. banke 74—75.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 75—77 (77), voja škoda promptna 350—352 (350, 355), begl. obvez. 58—60.50 (62.50), 8% Bler. pos. 75 do 77 (76), 7% Bler. pos. 65—68, 7% stab. pos. 75—78. — Delnice: Priv. agr. banka 225—226.50 (227), Trboveljska 100—110, Osj. sladk. tov. 120 do 140.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 80 bl. (79.50), agrarji 45.50 blago, voja škoda 349—350 (350.50, 348.50), 6% begl. obv. 62.75—63 (63), 7% Bler. pos. 68 bl., 7% pos. Drž. hip. banke 75.50 bl., 7% stab. pos. (79). — Delnice: Narodna banka 5000 bl., Priv. agr. banka 223—225.

Žitni trg

Žitni trg je nadalje v znamenju špekulacije, ki je poglata danes cene ponovno navzgor. Tako so cene za bč. pšenico narasle na 180, za moko pa na 270—280. Silni kot pšenica se draži tudi koruza, katero so v predprodaji prodajali za ultimo oktobra pariteta Indija po 92, danes pa stane umetno sušena 105 nakladna postaja. Računati pa je še z nadaljnjim dvigom.

Novi Sad. Pšenica: bč. 167.50—172.50, bč. ladja Tisa in Begej 172.50—175, slav. 170—172.50, srem. 170—175, ban. 167.50—172.50. — Oves: neizpremenjen. — Rž: ne notira. — Ječmen: neizpr. — Kuruza: bč. in srem. 100—108, ban. 90—103. — Moka: bč. in ban. Og in Ogg 240—250, št. 2 220—240, št. 5 200—220, št. 6 180—200, št. 7 160 do 170, št. 8 115—120. — Fižol: neizpr. — Orobih: bč. srem. in ban. juta vreča 86—88, bč. ladja 88—90. — Tendence: čvrsta. — Promet: srednji.

Sport

Gradec : Ljubljana

Lahkotletski dvboj, katerega pokroviteljstvo je blagovolil prevzeti predsednik mestne občine g. dr. Vladimir Kavčič. — Tekmovanje se prične v soboto, 12. t. m. ob 15.30 in v nedeljo, 13. t. m. ob 15 na igrišču »Primorjac«.

Zaključno revijo naših lahkotletov v letošnjem letu in obenem najzanimivejšo prireditve bomo videli v soboto in nedeljo ob priliki medmestnega lahkotletskega dvboja Gradec : Ljubljana. Po vestni izbiri je odbor za izvedbo lahkotletskih dvbojev v Ljubljani določil reprezentanco, ki bo brez dvoma častno zastopala naše barve s precejšnjim izgledom na zmago; ne smemo pa pozabiti, da se je tudi Gradec temeljito pripravil in da tudi oni računajo z zmago svoje ekipe. Ravno radi tega pa bo program tembolj mikaven in pričakujemo od ljubljanskega občinstva, da bo prišlo oba dni polnoštevilno bodrit svoje faute v plemeniti borbi. Gledalci bodo tekmo celoga tekmovanja obveščeni o rezultatih in borbi za placement po radio-zvočnikih, ki jih je trdka »Philips Radioc« (zast. H. Suttner) stavila prirediteljem brezplačno na razpolago. Občinstvo bo imenovani trdki gotovo zelo hvaležno za izkazano razumevanje tudi zato, ker je le na ta način mogoče hiter razvoj programa in točno obveščanje gledalcev, tekmovalcev in novinarjev. — Naša prognoza o tekmovanju je sledeča:

Tek 100 m: Prvo mesto je zasigurano Karfu (G), ki je tekel letos že 10.9; za ostala tri mesta se bo vodila ostra borba med Platnerjem (G), Sodnikom in Sterom (L). Slednji je velik talent in če mu start uspe, nas utegne prijetno iznenaditi. S časom 11.4 sta s Sodnikom lahko druga in tretja.

Tek 200 m: Tudi tu je Karf (G) najmočnejši s časom 23 sek. Gutmayr (G) in Ster sta približno enaka in se bosta borila za drugo mesto. Sodniku pripisujemo manj izgledov, vendar...?

Tek 400 m: Dr. Schöft (G) s časom 51.4 in Drexler (G) s časom 52.8 sta na papirju brez dvoma favorita; računamo pa lahko, da bo Zorja A. drugi in da bo resno ogrožal dr. Schöfta; Gorda se bo boril z Drexlerjem za tretje mesto.

Tek 1500 m: Friebe (G) s časom 4.05 8 des. je siguran favorit; drugo in tretje mesto lahko zasedejo naši Srakar II. in Goršek (Kreva), ker ima Frank (G) letošnji najboljši čas 4.18.

Tek 5000 m: Tu imamo sigurno prvo in drugo mesto z Bruchanom in Krevsom; tretji in četrti bo Hader (G) in Burgstaller (G).

Tek 10.000 m: Ista slika; Hader in Haderer (G) ne bosta mogla resno ogroziti našega Bruchana in Šporna oz. Krpana.

Tek 800 m: To bo najbrž najzanimivejša točka; od Zorja A. pričakujemo čas blizu našega rekorda, ker se bo moral boriti z izvrstnim dr. Sienkiewiczem (G), ki ima čas 1.50. Če bo Zorja zmagal, bo padel rekord. Oba favorita pa bo ogrožal Srakar II., ki zadnje čase skokoma napreduje. — Falk (G) bo najbrž četrti.

Škok v višino: Martini in Zgur morata zasedeti prva mesta. Gradčana Schindelar in Knäussl sta v nedeljo skakala le 1.60 m.

Škok v dalj: Karf (G) ima največ izgledov na zmago, ker skače okrog 6.70 m. Putinja, Martini in Gutmayr (G) se bodo borili za sledeča mesta vsi z rezultati okrog 6.40—6.50 m.

Troskok: Perpar in Korče (oz. Slapar) lahko zasedeta prvo in drugo mesto. Gutmayr in Kampusch (G) sta slabša z najboljšimi rezultati 12.60 oz. 11.80 m.

Škok ob palici: Zmagal bo Schöber (G), ki skače 3.60 m. Za drugo in tretje mesto se bo vodila ostra borba izmed Knäussla (G), Gašperiča

Sombor. Pšenica: bč. okol. Sombor in slav. 160—168, gor. bč. in gor. ban. 168—170, juž. ban. 170—172, bč. potiska 168—170, bč. ladja Begej 174—176, bč. ladja Kanal 173—175. — Oves: bč. srem. in slav. 120—122. — Rž: ne notira. — Ječmen: neizpr. — Kuruza: bč. in srem. 100 do 102, bč. in srem. ladja 102—104, bč. in srem. suš. za oktober in nov. 94—95, bč. in srem. suš. za dec. in jan. 89—91. — Moka: bč. Og in Ogg 245—270, št. 2 225—250, št. 5 205—225, št. 6 190 do 210, št. 7 165—180, št. 8 125—135. — Orobih: bč. 90—92. — Fižol: bč. uzanjeni 270—275. — Tendence: čvrsta. — Promet 62.25 vag.

Hmelj

Zalec, 11. oktobra. Razpoloženje ob majhni količini blaga, ki je letos sploh še na razpolago, je bolj mirno. Nakupovanja se je izvršilo za dve kvaliteti. Za eno od 14—18 Din, za drugo do 25 Din. Par imeteljcev izjemno lepega hmelja, ki je bil v ceni nad 30 Din, je glede prodaje nadalje rezervirano. Preveliko število neizkušanih, do hmeljskih producentov bolj sebično usmerjenih nakupovalcev ter ponovno ugotovljene podponudbe so vplvale deloma kvarno na stvarjanje dnevnih cen. Sicer pa bi domača trgovina želela, da bi se ne odprodal takoj ves letošnji pridelek, da bi bilo za domačo trgovino tudi tekmo leta kaj dela in skromnega zaslužka.

in Sketa oz. Oroszija, ki skačejo vsi 3.20—3.30 m. S 3.30 je našim drugo mesto zasigurano.

Met krogle: V tej ločki smo slabši, ker Schwarz in Kampusch mečeta 14 m. — Stepišnik lahko iznenadi.

Met diska: Schwarz in Tunner (G) mečeta okrog 42 m. Tudi Stepišnik, če se mu met posreči, lahko toliko vrže, zato prvo mesto ni nobenemu zasigurano. Srše s svojimi rezultati okrog 39 m najbrž ne bo ogrožal prve trojice. Zelim pa, da tudi on končno »prevrne« marko 40 m.

Met kopja: Schwarz in Zählbrückner (G) mečeta okrog 55 m. — Tudi od Dečmana pričakujemo to marko; drugo mesto bomo z njim mogoče osvojili. — Martini oz. Brinet sta slabjša.

Met klavira: Stepišnik je tu brez konkurence; za ostala mesta se bo vršil boj med Korčetom, Schwarzom (G) in Zählbrücknerjem (G), ki mečejo med 36—39 m. — Upamo pa, da bo Korče drugi.

Stafeta 4 × 100 m: Stafeta Grada v postavi Gutmayr, dr. Schöft, Platner, Karf je »spirnatice« favorit. Na vsak način pa bo imela trd boj z našo Stafeto v postavi Šter, Sodnik, Weibl, Zupančič; z dobrimi podajami naši lahko zmagoje vzemajo v obzir dejstvo, da so graški sprinterji tudi v ostalih disciplinah močno angažirani — torej precej handicipirani.

Stafeta 1 × 800 m: Ljubljanci so v postavi Czurda, Skušek, Zorja A., Srakar (Goršek) povprečno boljši in lahko računamo na zmago. Gradčani bodo postali v boju Stafeto v postavi Falk, Drexler, dr. Schöft, Friebe. Zelo močna Stafeta, toda ni nepremagljiva.

To je naša prognoza, kako bo pa v resnici, bomo videli danes in jutri. V našem, kakor tudi v graškem moštvu se nahaja mnogo reprezentantov, ki so že večkrat obklesli državni dres, in oni kakor tudi ostali bodo gotovo napravili vse, kar znajo in zmorejo, da bodo častno zastopali svoje barve. Vsaka točka bo dragocena, saj Gradec in Ljubljana sta stara rivala v lahkotletskem sportu.

Zato pa v soboto in nedeljo vsi k dvoboju Gradec : Ljubljana!

Prvenstvo II. razreda

Reka : Galiča

Jutri ob 16 na igrišču Reke se srečata imenovana kluba v borbi za točko. Ker predstavljata oba kluba elito II. razreda in je borba tudi odločilna za I. mesto, bo tekma sigurno zanimiva in napeta. Zato opozarjamo vse prijatelje nogometa na to zanimivo srečanje. Vstopnina nizka.

Celjski sport

V nedeljo bo ob 15 na Olimpijskem igrišču na Sp. Hudinji drugorazredna prvenstvena tekma med SK Olimpom in SK Šoštanjem. — Sodil bo g. Seidl.

SK Hiriša (kazenska sekcija). Ker mora SK Hiriša v nedeljo a prvenstveni tekmi na Jesenicah, odpade jutrišnja prvenstvena tekma. V zameno za tekmo pa se vrši jutri popoldne ob 15.30 strogo obvezen trening za vse članice. Obsojenci se se bo opravil v sobotnem primeru. Proti izostankom se bo postopalo z vso strogostjo. Kje se vrši trening, bo objavljeno jutri v dnevnih listih, našar se opozarjajo vse članice.

J. A. S. V. V. ponedeljek, 14. t. m. ob 18 odbo- rova seja na tehniko. Pozivamo vse tov. odboornike, da se seje sigurno in točno udeležijo. — Smak!

Odprte planinske postojanke Ozredujega društva SPD: Javna urava vabi planince na izlete v vse smeri. Z uvedbo »weekend« vozovnice je onemogočeno vsem slojem pohodništvu planine preko nedelje. Ob Bohinjskem jeziku za vse članice. Obsojenci se se bo postopalo v sobotnem primeru. Proti izostankom se bo postopalo z vso strogostjo. Kje se vrši trening, bo objavljeno jutri v dnevnih listih, našar se opozarjajo vse članice.

Izredni občni zbor SK Mladike. Pod gornjim naslovom je izšel, dne 5. t. m. v našem tedenskem listu tedensko planinsko članico o potoku občnega zbora našega kluba. Nočemo polemizirati s piscem, ki se obvidno občnega zbora niti ni udeležil, niti ni pokazal toliko pozornosti, da bi svoje poročilo vsaj podprl. Zelim pa popraviti netočnosti, ki so v članku izražene, in podati javnosti točne informacije. — V odbor SK Mladike so bili izvoljeni: Fuchsäger Slavko, predsednik; Vrhovnik Ivan, podpredsednik; Zidan Tone, tajnik I.; Verhek T., tajnik II.; Rus Edo, blagajnik; Branjak Ivan, gospodar; ravizorja. Anzelo Slavko in Šomrak France; razvedila: Boh Rudolf, Juvan Ignac, Zorman France. — Odločno zavržemo navadila izsleda nazivi sportnika, kakor je g. Slavkar. S prevzemanjem funkcije smo prevzeli tudi vse odgovornosti na svoje rame in bomo dali odgovor le občnemu zboru. Iz napisanih besed smo razbrali, da je njihov avtor Slovec, ki je bil radi svojih spletk izobčen iz naše srede. Njegovo indikovanje je ostalo osamljeno, ker je ako slehernega Mladika, ki opazuje delo v našem klubu, onemogočeno, da se s prilike v klubu temeljito izobčijo in to vnapre po odhodu tistih elementov, ki danes zahtevajo, da odstranimo iz naše srede sportne politike. Te politike v naši sredi ni in tako namizirani občnega zbora, na naj predajo od kjerkoli. Kar je med nami slabega, hočemo izboljšati sami, in to s nesomnolno delom, se pa s tendenci naših članov, ki naselijo slabo luč na naš klub. Zahvaljujemo se za izraženo čestitko, ne moremo pa čestitati vam, g. članar, ker članek, ki ste ga napisali ni avtentičen. Zato vam pa dajemo namesto njih tovariški nasvet, da se v bodoče točno informirate o stvareh, ki o njih poročate. — Za SK Mladiko: Fuchsäger, t. d. predsednik; Zidan, t. d. tajnik. —

Novo mesto

Za ureditev Kettejevega parka na prostoru starega pokopališča, je potreben odkup sveta sod. svet. g. Kozine, ki se drži pokopališkega sveta. Za odkup tega zemljišča je občina dovolila Din 30.000. Tudi za ureditev Florjanskega trga je dovoljena manjša vsota.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA. Začetek ob 20
Sobota, 12. oktobra: Direktor Čampa. Izven.
Nedelja, 13. oktobra: Tuje dele. Izven.
Ponedeljek, 14. oktobra: Med ežeraj in Jutri. Red B.

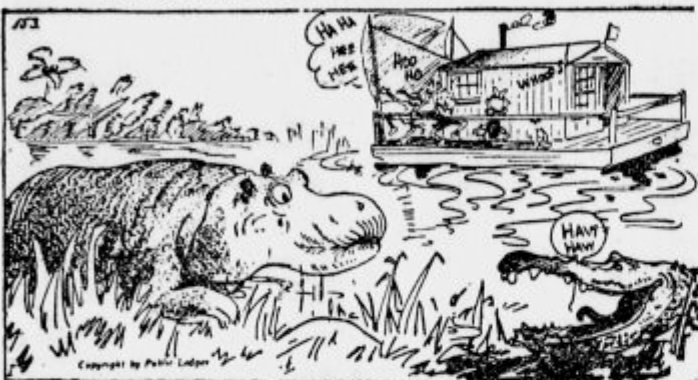
OPERA. Začetek ob 20.
Sobota, 12. oktobra: Pepelka Angelina. Otvoritevna predstava. Premijera. Red A.
Nedelja, 13. oktobra ob 18: Maia Floramye. Izven.
Začetek oene od 20. Din navdol.
Ob 20: Boceaccio. Izven. Znašane oene od 20. Din navdol.
Ponedeljek, 14. oktobra: Zaprio.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 12. oktobra ob 20. uri: Bratje Karamazovi. — Red B.
Nedelja, 13. oktobra ob 20. uri: Tartuffe.

Tinčkove in Tončkove prigode 152.

Na splavu je zavladalo veselje.

Povodni konj je jadrno odčofotal od splava in se skobacal na breg. Divje je otrsalo debelo glavo in lovil sapo. Na bregu pa se mu je škodoželjno zarežal v brke krokodil, kakor bi mu hotel reči: »Takole je, vidiš, bratec, če je kdo tako požrešen in lahkomišel! Lahko bi že vedel, butec, da s temi dečki ni dobro česen zobati! Ze vse drugačnim zverinam so bili kos, pa tebi ne bi bili, boho?!« Povodnega konja je krokodilovo norčevanje silno razkačilo. Mikalo ga je, da bi se bil zakadil vanj in mu pošteno pretipal kosti. Pa ga je citronova kislina v grlu tako pekla, da niti gobca ni mogel odpreti. — Pametnejši vedno odneha! je zamoderaval in pokazal neoliknemu krokodilu hrbet. Naši trije junaki pa so od veselja, da so se tako hitro iznebili vsiljivega gosta, zarajali po splavu in zavriškali, da se je razlegalo daleč naokoli.

Primožek je bil radoveden, kakšno zdravilo proti požrešnosti je Tinček vsul povodnemu konju v žrelo. »Daj, bom še jaz malo poskusil!« je zaprosil Tinčka. »Izvoli!« je dejal Tinček in mu pomolil prst, na katerem je bilo še nekaj citronove kisline. Primožek je — nič hudega sluteč — obližnil prst in tako strašno nakremžil obraz, kakor da je pohrustal celega ježa in popil liter jesiha. »Vidiš,« se je zasmejal Tinček, »takšno je to zdravilo proti požrešnosti! Zdaj si lahko misliš, kako je teknilo žele povodnemu konju! Njemu sem ga kar pol kile stresel v žrelo.« A tudi Muki je hotel vedeti, kakšen okus ima Tinčkovo čudovito zdravilo. Iztegnil je jezik in previdno obližnil ostanek citronove kisline, ki je ležala na tleh. »Brrr!« je zaprl, stresel glavo in zavil oči, kakor da ga bo zdaj zdaj vrgla božjast. »Nak,« si je mislil, »nak, tega zdravila pa niti na smrtni postelji ne bi maral...«

Joseph Conrad:

Gašpar Ruiz

5

Gaspar Ruiz se je premagal in ni zakričal, da si se mu je zdela, da mu je nekdo s sabljo odrobil glavo; in ko se je stemnilo, je otrsalo s sebe mrliča, ki sta ga težko tiščala k tlom, in se je jel po kolenih in rokah plaziti naprej po planjavi. Ko se je nalik ranjeni živali pri neki plitki reki željno nasrebral vode, se je postavil pokonci in se jel lahke glave in brez smotra opotekati dalje; bil je kakor izgubljen med ozvezdjem jasne noči. Zdalci se mu je zadelo, da je kakor iz tal pred njim zrastle majhna koč. Zaštorjal je v vežo in udaril s pestjo po vratih. V hiši ni bilo nikakršne luči. Gaspar Ruiz bi bil mogel misliti, da so se njeni stanovalci, kakor iz marsikatero druge hiše v sosesčini, izselili, če se ne bi bilo njegovemu ropotanju odzvalo nekakšno ogorčeno zmerjanje. V njegovi mrzličnosti in onemoglosti se mu je zdela to jezo kričati kakor halucinacija, posledica njegovega čudnega, sanjam podobnega občutka, ki ga je imel sprito neprilakovane smrtne obsodbe, pretrepele žoje, nedavnih salv na petnajet korakov in avto-sugestije, da mu je meč odrobil glavo. »Odprite vrata!« je zavpil. »Odprite v imenu božjega!« Srdit glas mu je zakričal iz hiše: »Nater, kar noter. Saj je ta hiša vaša. Vsa ta zemlja je vaša. Pridite in si jo vzemite.« »Usmiljenje božje,« je zamrmral Gaspar Ruiz. »Mar ne pripada vsa dežela vam republikanem?« je vpil dalje glas za durmi. »Ali pa morda niste republikanec?« Gaspar Ruiz ni vedel, kaj je. »Ranjen sem,« je odvrnil apatično. Znotraj je vse utihnilo. Gaspar Ruiz je izgubil upanje, da ga bodo spustili noter, pa je tik pred vrati legel na tla. Prav nič ga ni brigalo, kaj bo z njim. Videti je bilo, kakor da bi se mu bila vsa zavest uveljavila na tliniku, kjer je čutil pekočo bolečino. Njegovo ravnanje do usode je bilo ne-

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonsko 3 mm visoka petlina vrstica po Din 250. Za pisane odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Pletilje

prvovrstne — iščem za stalno delo. — K. Sosa, Mestni trg. (b)

Viničarsko rodbino

pošteno, zvesto in večšo a 3—4 delovnimi močmi, išče posestvo Vodole 28.

Gostač

z 2 osebama se sprejme na malo posestvo. Holzer, Aleksandrova 43, Maribor. (b)

Dekle

vešče kuhe in spretno, za vsa hišna dela, sprejme restavracija Oset, Domžale. (b)

Vajenci

Vajenec

koroški Slovenec — išče mesto trgovini ima tri razrede meščanske šole in je zmožen slovenskega in nemškega jezika. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12E28. (v)

Fanta

za fotodelavnico sprejme Vekoslav Kramarič, Ljubljana, Resljeva c. 18. (v)

Za avtomehaniko

bi se rad izučil 15 leten fant, zdrav in močan. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Veseli« 12565. (v)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana Krekov trg 10

Knjižico

hranilnice mestne občine Brežice, večji znesek — prodam. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod značko »Vloga 12656«. (d)

Pouk

Tečaj

angleškega jezika za začetnike, se prične 22. t. m. v Kranju. Informacije pri g. Semenu na gimnaziji. (u)

Stanovanja

ODDAJO:

Štirisobno stanovanje v bližini Figovca, ves komfort, se odda za november. Naslove reflektantov sprejema uprava »Slov.« pod »Solnčno« št. 12559. (č)

Dvosobno stanovanje

in eno opremljeno sobo, oddam mirni odrasli družini. Sp. Šiška, Podjunjska 23. (č)

Sobe

ISCEJO:

Prazno sobo

sončno, s souporabo kopalnice in telefona, v vili ali novi hiši, iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Udobno«. (c)

ODDAJO:

2 parketirani sobi

prazni, lepi, solnčna lega, oddam v bližini sv. Jožefa s 1. novembrom. Poizve se v upravi »Slov.« pod št. 12673. (e)

Kupimo

Znamke

slovenske iz leta 1919 »Junak trga verige«, nerabljen in rabljen, kupi A. Jug, Maribor, Koroska 44. (k)

Divji kostanj

želod, ježice in suhe gobe

kupuje po najvišjih cenah V. H. ROHRMANN Ljubljana Sv. Petra nasip št. 27

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajam al' motorja bi znebil se rad hr' kupcev ti mnogo prižen: Slovenec najmanjši inšer: (b)

Kokos tekači

in obrisači, linolej, voščeno platno, umetno usnje v specialnih kakovostih, dobavlja najceneje samo Novak, Koroska 8, Vetrinjska 7. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Hubertus plašči

nenemodljivi — otroški 165 Din, za odrasle 250 Din, v vseh barvah, pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Motorno žago

za rezanje drv, 6 ks, prodam za 4300 Din. Ivanc A. St. Jernej. (l)

Volčjak

dobar čuvaj naprodaj. — Stanežice 21, p. St. Vid.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljub« in »Božoljub«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

3x4 m za grobnico, skoraj nov, poceni prodam. — Vprašati v trgovini Gosposvetska 1. (l)

1 leto stara ugodno prodaja J. Vilar, Dob pri Domžalah. (l)

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega ljubljenelega soproga, očeta, strica in svaka, gospoda

JOSIPA ČADA

kakor za poklonjene lepe vence in cvetje, se tem potom vsem najpriznaneje zahvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo preč. duhovščini, Ljubljanskemu Sokolu, Gasilnemu društvu na Viču, zastopnikom raznih društev, organizacij in denarnih zavodov, gg. pevcem za prelepo žalno petje in končno vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prihleti od blizu in daleč in v tako častnem številu spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Vsem — Bog povrni!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 14. oktobra 1935 ob pol 8 zjutraj v župni cerkvi na Viču.

Ljubljana-Podrožnik, dne 10. oktobra 1935.

ZALUJOČI OSTALI

ti, da smo manj vredni od njih. Zdal pa je prišla vrsta na nas. Mi revolucionarji smo se čutili srečne, da smo mogli gojiti iste občutke; in ker sem bil mlad revolucionar, revolucionarjev sin, sem zaničeval tistega starega Španca, in ker sem ga zaničeval, se seveda nisem brigal za njegovo zmerjanje, četudi je presedalo mojim srčnim občutkom. Kak drug človek nemara ne bi bil tako odpuštljiv.

Navadno je začel na vse grlo kričati: »Revolucionarja vidim. Spet eden od tistih!« že mnogo prej, nego sem dospel do njegove hiše. Ton njegovega brezčutnega roganja, pomešan z glasnim kroholetjem, je bil včasih presunljivo oster in kdaj pa kdaj tudi zbadljiv. Vse to je bilo seveda silno neumno; jaz pa sem pri tem mislil, da zahteva moja čast samo, upošasti konju korake, in se nisem niti ozrl proti njegovi hiši, kakor da starčovo žaljivo vpitje ne bi bilo niti toliko vredno ko lajanje popadljivega psa. S izrazom nadute ravnodušnosti na obrazu sem jezdit mimo.

Saj pa sem bil tedaj tudi res zelo čistan; vendar pa bi bil storil bolje, če bi bil imel oči odprte. Vojak ne sme v vojnem času nikoli misliti, da je izven službe; to pa zlasti še v revolucionar ni vojni, ko ti sovražnik ni pred vrati, ampak v hiši sami. V takem času politne vnema strastnega kar v sovražstvo prehajajočega prepričanja obzire časti čisto v stran, izžene marsikateremu moškemu človekoljubje in ne malokateri ženski nežnost ter strah iz srca. Le-té postanejo, kadar se izžene plahoosti in obzirnosti svojega spola, zaradi svoje živahne bistrumnosti in silne trdosrčnosti, ter mržnje celo nevarnejše od marsikaterega hrusta z orožjem v roki.

Generalu se je glas dvignil, a velika roka mu je dvakrat z izrazom častitljive hladnoče pogladila belo brado. »Si, sešore!« Zenske se morejo povzpeti do požrtvovalnosti, ki je moški ne zmoremo, ali pa pasti tako nizko, da moški s svojimi predodskri kar strmino spribo tega. Kajpak da govorim o izjemnih ženskah, razumete...»